

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HÖGMAN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 16 MAJ 1915.

HUFVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
ELIN WAGNER.

KVINNOKONGRESSSEN I HAAG

ETT KONGRESS-SAMMANTRÄDE I DIERENTUIN

ANITA AUGSPURG

DR MIA BOISSEVAIN

ROSIKA SCHWIMMER

Ett vackert föredöme i enighet och fredsvilja.

Skildringar från kongressen af ELIN WÄGNER, Iduns utsände korrespondent.

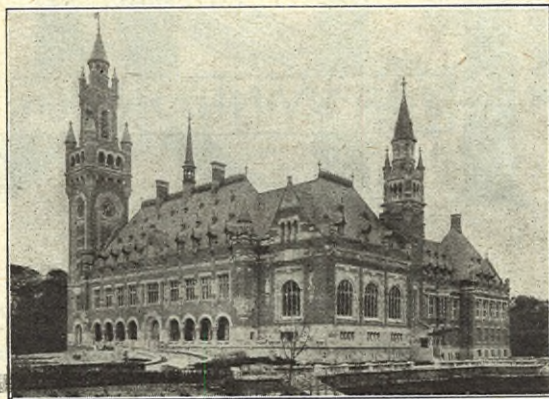
Kongressen öppnas.

De som kommo och de som icke kommo.

HOLLAND ÄRO DE RODA FÄLTEN endast röda af tulpaner... Annu har landet bevarat sin fred, och det sägs, att drottningen förklarar, att hon aldrig kommer att skriva under en krigsförklaring. Men landet har dock kriget fått invid sina gränser och det är en helt annan verklighet för dess invånare än för oss, Längtan efter fred är också genomgående och de holländska kvinnorna, som togo initiativet till kvinnokongressen, kunde redan från början räkna på icke bara sympati, men också verksamt intresse öfver hela Holland. Det var Holland, som fyllde upp hvarje dag den väldiga hallen i Dierentuin, där kongressen hölls, Holland, som stått för en stor del af utgifterna för kongressen. Äfven det officiella Holland, representeradt af regeringsmedlemmar och riksdagsmän, visade sitt intresse genom att närvara vid förhandlingarna. Endast drottningen, "som är kung", var förhindrad att intressera sig för kongressens arbeten.

Upprinnelsen till kongressen var ett privat samkväm i doktor Aletta Jacobs hem i Amsterdam. Man diskuterade möjligheten att anordna en internationell kvinnokongress under kriget och sände genast till Jane Addams ett telegram för att fråga henne, om hon ville komma och leda en sådan kongress. Svaret kom så fort som telegram kan gå och lydde: "Jag kommer med femtio delegerade." Från den stunden, förklarar doktor Jacobs, var kongressen betryggad. Svaret gaf de holländska kvinnorna mod att arbeta vidare och inbjudningar sändes ut till kvinnor och kvinnoföreningar öfver hela världen. Så snart de inbudna hörde, att Jane Addams skulle bli ordförande, lofvade de att komma från alla håll, och kongressen kunde utsättas till den 28 april.

Emellertid, då vi svenskor anlände den 26 på kvällen, voro amerikanskorna ännu ute på Atlanten, och engelskorna hade icke lämnat sitt land. Man visste ingenting med säkerhet om eller när de öfverhufvud skulle kunna komma, då förbindelsen mellan England och Holland var afbruten. På förmid-

Fredspalatset i Haag.

dagen begåfvo vi oss till kongresslokalen, en väldig sommarteater, belägen i en grönskande park. Där trängdes tyskor, österrikiskor, ungerskor, skandinaver blandade med holländska damer på upplysningsbyrån, men alljämt inga af de ifrigast väntade. Samma

"Ridder-Zaal".

dags afton skulle det första offentliga mötet hållas, dagen gick, man väntade och väntade. Men vid sextiden, då vi åto vår middag på hotel Wittebrug, kongressens högkvarter, inträdde ett sällskap i matsalen, och bland dem var Jane Addams. Hon var icke att misstaga sig på. Man får ett sådant ansikte först efter att ha betalat för det med år af godhet

och arbete med människorna och genom att ha lidit med dem, intill gränsen af en människas förmåga.

När hon på aftonen vid välkomstmötet, en stund efter det förhandlingarna börjat, intog sin plats på estraden, bröt det löst ett jubel i den tätt fullpackade salen. Jane Addams hade kommit, allt skulle gå bra.

När Jane Addams intog sin plats på estraden, hade hon omkring sig engelska, tyska, österrikiska, ungerska, holländska och skandinaviska kvinnor. De voro desamma som man förut sett leda kongresser, och de voro ändå inte desamma. De hade blifvit äldre nu, gråare många, buro stämpeln af den smärtsamma tid, som är. Den första af dem, som talade, sedan doktor Jacobs öppnat mötet, var Anita Augspurg. Hon bragte en hälsning af frid och vänskap från alla dem i Tyskland, som stodo bakom den lilla grupp af tyskor, hvilka kommit till kongressen. Strax efter henne kom upp på talarstolen den lilla intagande engelskan miss Kathleen Courtney, hvilken i likhet med Chrystal Macmillan lyckligtvis hunnit öfver till Haag innan förbindelsen bröts, och vi fingo höra henne instämma i allt hvad doktor Augspurg sagt. Hon gjorde det ofta sedan under kongressens förhandlingar. "I hearty second every word doctor Augspurg has said." Hon berättade att 180 engelskor hade stått redo att fara öfver. Endast tjugo af dem hade fått pass af Mac Kenna, och icke heller de hade kunnat skaffa sig möjlighet att fara öfver.

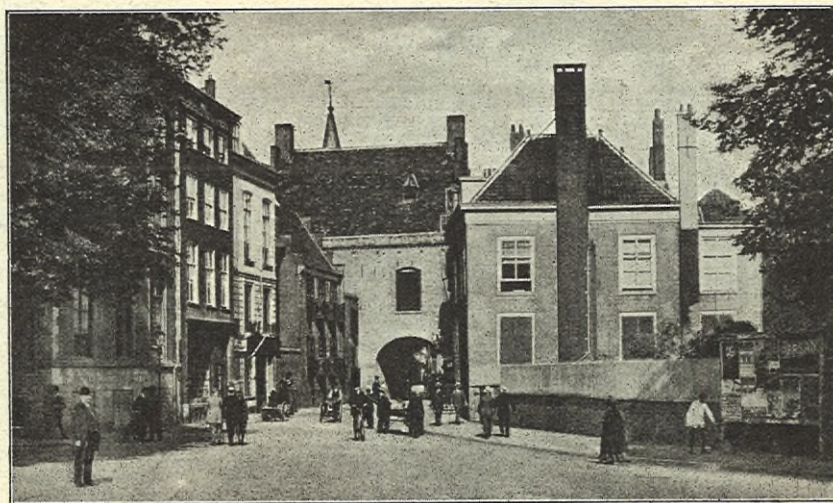
Ända in i det sista hoppades man sedan under kongressen, att engelskorna skulle komma, men det hoppet kom på skam. En af dagarna ryktades det att de gifvit sig i väg med en båt, men snart därpå kom underrättelse, att båten blifvit beordrad att vända, då den hunnit ett stycke ut på Kanalen. I kongressens medlemsförteckning finner man emellertid namn på dem som velat komma, och där äro många af Englands bäst kända namn.

Miss Courtney kunde dock berätta att den internationella kongressen hälsades med stor glädje inom stora lager af Englands befolkning, af dem som icke vilja följa med hatets ström, och att England nu väntade på hvad kvinnorna skulle göra.

Hälsningar från alla de tre skandinaviska länderna förekommo också på detta möte. För

Mauritshuis, det stora konstmuséet.

Gevangenpoort.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 6.50	Helt år	Kr. 9.-
Halft år	> 3.50	Halft år	> 4.50
Kvartal	> 1.75	Kvartal	> 2.25
Månad	> 0.75	Månad	> 0.90

Iduns byrå o. Expedition, Stockholm, Mästarsamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803. Kl. 10-4.	Expeditionen: Riks 1646. Allm. 6147. Kl. 9-6.
Red. Högman: Riks 8660. Allm. 402. Kl. 11-1.	Annonskontoret: Riks 1646. Allm. 6147. Kl. 9-6.
Verkst. direktören kl. 11-1.	Riks 8659. Allm. 4304.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
25 öre efter text.	Utländska annonser:
30 öre å textside.	30 öre efter text. 35 öre
20% förhöjning för särsk. begärd plats.	å textside. 20% förh.
	för särsk. begärd plats.

Sverige, å dess fredsälskande kvinnors vägnar talade till de lidande systerarna i de krigförande länderna fröken Anna Kleman. Den danska representanten hade den glädjen att kunna berättat, att hennes lands kvinnor fått rösrätt dagen innan hon reste ned till denna kongress, ett meddelande, som naturligtvis inbragte henne lifligt bifall.

Den österrikiska representanten var kanske den af alla som tydligast uttalade ett program, då hon förklarade, att hon och hennes liktänkande önskade endast så mycket godt för sitt eget fosterland, som detta kunde få utan att ta något från andra.

En italienska gaf under lifliga gester några interiörer från sitt land, där äfven pacifisterna önska krig, och där arbetarna önska det, emedan de tro, att de då skulle få något att äta och sold att försörja de sina med, i stället för att som nu svälta utan arbete.

Redan denna första kväll märkte man den stora skillnaden mellan kvinnorna ur de stridande länderna och dem ur de neutrala. Framför allt hade man en känsla af att amerikanskorna liksom stodo utanför, att de lef-

1. De svenska delegerade. 2. Belgiens delegerade. Den till höger sittande M:lle Hamer. 3. Den internationella kommittén vid kvinnokongressen. Från vänster: Miss Florence Holbrook, dr Mia Boissevain, fröken Thora

de i en världsdal, öfver hvilken solen lyser, medan vi här i Europa lefva i total eller half solförmörkelse, i skuggan af katastrofen. De kommo, några af dem, med utmärkta förslag, uttänkta därhemma i United states, de talade många optimistiska och vackra ord och lagade i ordning det tusenåriga riket på en kvart. Och under detta sutto kvinnor, som kommo direkt från ett sjukhus hit till kongressen för att ropa ut sin protest mot kriget, som hade söner i fält, som buro sorg efter någon de älskat, hvil-

kas hem lågo hotade, och lyssnade med så vemodiga leenden.

Dessa kvinnor, som haft mod att komma till kongressen icke bara i strid mot en opinion i sitt land, men i strid mot sitt eget hjärtas hopplöshet, sin lust att sjunka samman och ge allt förloradt, de gafvo oss alla under dessa kongressdagar en läxa och ett exempel i själföfvinnelse, som vi aldrig skola kunna glömma.

Jag tror också att amerikanskorna, som vända hem, skola ha lärt så mycket, att de sätta in sin kraft på att skapa icke bara en opinion

Daugaard, mrs Fern Andrews, miss Jane Addams, Mej. Rosa Manus, dr Aletta Jacobs, miss Chrystal Macmillan, miss Kathleen Courtney, frkn Emma Hansson, frkn Anna Kleman och i talarstolen Frau Rosika Schimmer.

Låt kemiskt tvätta och pråsa Era kostymer hos oss och Ni blir belåfen.

Örgryte Kemiska
Tvätt- och Färgeri Aktiefbolag Göteborg

KLIPPAN.
Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kopie- och Tryckpapper samt kartong.
Idans textpapper tillverkas af Klippan.

mot kriget, ty den finns i Amerika, icke minst tack vare några kvinnors arbete sådana som Rosika Schwimmer och Mrs Pethick Lawrence, men en storm däremot. Jag tror icke heller att minnet af dessa kvinnor skall lämna oss andra neutrala någon ro, innan vi gjort vår insats, hur ringa den än må vara, för att sprida fredsoptionen hvar i sitt land.

I ett följande nummer kommer Iduns korrespondent att komplettera denna artikel med några croquiser af de mest framträdande kvinnorna å kongressen samt ge en skildring af avslutningen.

Amerikas delegerade, ombord på den ångare, å hvilken de företagit resan från Förenta staterna till Holland.

Förhandlingar och beslut.

Första dagen.

FRAMFÖR KONGRESSEN LAG, DÅ ARBETET började på onsdagsmorgonen, ett vidlyftigt program, som upptog de förslag till resolutioner, hvilka utarbetats af resolutionskommittén under en veckas frägna sammanträden. Denna förberedande kommitté konstituerades som en internationell kommitté för kongressen. Den bestod af två medlemmar från hvarje land, och de länder, som icke haft medlemmar i den förberedande kommittén kompletterade nu densamma med sina. På tredje dagen utökades kommittén med Belgiens representanter, hvilka i bevakande ordalag inbjödos till estraden af tyskan Anita Augspurg, och under kongressens jubel intogo sin plats där.

Först tillkännagafs att kommittén till ordförande valt Jane Addams. Hon tog genast klubban i sin hand, medan hon tankfullt blickade ut öfver denna stora församling, som hon skulle leda. Där fanns helsiga och betänksamma element, jagade hjärtan, spända nerver, kvinnor med allmän neutral välvilja, och kvinnor knutna omkring en enda protest, en enda oförrätt, ett enda önskemål, som de voro komna för att bära fram. Efteråt förefaller det som en bragd, att hon lyckades leda förhandlingarna så, att kongressen höll sitt ord att icke diskutera ansvaret för kriget eller krigföringen och höll sitt afgifna löfte om enighet och god vilja. Men hon lyckades, understödd af den allmänna ädelmodiga sträfvan till opartiskhet och disciplin, som kongressen visade. Hon lyckades trots att hon icke gjorde sig lydd genom stränghet, aldrig undertryckte någon mening och sökte reda ut alla missförstånd med stort fålamod, äfven om de dyrbara minuterna förhalades. Jane Addams var icke någon ofelbar ordförande, men hennes rättvisa var ofelbar.

Den, som skrifver detta, har icke den officiella redaktionen af resolutionerna i sin hand. Innan de slutligen antogs, voro de åtskilligt förändrade, och jag kan därför endast ge dem med stöd af mina anteckningar

i en sammanfattad form och med reservation för möjliga missuppfattningar.

Till en början antogs fem resolutioner af mera allmänt innehåll. Den första af dem var formad som en protest mot krigets vansinne och fäsur. Den andra var en protest mot det våld, som öfvas mot kvinnor under kriget. Den tredje fastslog kvinnornas ansvar och var en uppmaning till alla kvinnor att arbeta på den politiska rösträtten på det att ett förenadt inflytande af kvinnorna i alla länder måtte i framtiden bli ett medel att förebygga krig. Den fjärde var formulerad som ett kongressdeltagarnas löfte att göra allt hvad i deras makt stod för att skapa ömsesidigt förstående mellan nationerna och att för egen del motstå hvarje tendens till hat och hämnd. Den femte framhöll nödvändigheten af att barnen uppfostrades så, att deras tankar och önskemål riktades mot fredens ideal.

Efter dessa kom man öfver till mera konkreta frågor. Den första gällde skiljedom och förlikning. Resolutionen begärde af regeringarna en öfverenskommelse att hänföra sina tvister till skiljedom i stället för att afgöra den med vapen. "Ett afgörande med vapen är intet afgörande", sade Rosika Schwimmer, som talade för denna resolution, "därför fordra vi kvinnor att arméer och flottor ersättas af rättsinstitutioner."

I nästa resolution uppmanade kongressen alla länders regeringar att komma öfverens om att öfva moralisk, social och ekonomisk påtryckning på det land, som griper till vapen utan att först ha hänskjutit sin sak till skiljedom och förlikning.

Andra dagen.

Den första resolutionen, som drog en ganska lång debatt med sig, begärde parlamentarisk kontroll af utrikespolitiken och som en följd däraf slopande af alla hemliga traktater.

Under denna debatt kom upp en ung belgisk judinna, som icke kunde vänta längre med att i brinnande indignation kasta in bland kongressdeltagarna den tanke hon bar på: hvad är det för glädje med en fred, i hvilken judeförföljelser, religionsförföljelser, pogromer och allt slags folkförtryck kan inneslutas? Den unga flickan från Antwerpen var verkligen en syn att se, med gester, efter hvilka det glimmade i luften, tyckte man, som efter en svafvelsticka struken mot en vägg. Hon blef emellertid höfligt ombedd att vänta med hvad hon hade att säga till ett offentligt

möte, då hennes anförande inte hade med föreliggande resolution att skaffa. Och de gjorde hon också.

Man närmade sig nu alltmera de aktuella spörsmålen. Den följande resolutionen gällde nämligen annekteringen af landområden. En af de amerikanska delegerade föreslog denna resolution och förklarade den vara den viktigaste i hela programmet. I den uttalade kongressen som sin mening, att ingen

afträdelse af land skulle få ske utan samtycke af männen och kvinnorna inom området. Eröfrarens rätt skulle icke godkännas. I den därpå följande debatten uppträdde en polsk kvinnlig doktor, Sophie Golinska, som gick så böjd och såg så trött ut, som om hon burit alla Polens olyckor på sina skuldror. Hon påpekade att mot denna allmänna princip stred Polens specialintresse. Ty i detta land var förhållandet sådant, att folket ville icke tillhöra vare sig segaren eller den besegrade, det ville bli frifft. Argumentet beaktades af kongressen, och resolutionen fick ett tillägg att autonom styrelse skulle tillerkännas hvarje folk, som begärde sådan. Med detta tillägg förklarade sig också de finska kongressdeltagarna nöjda, då det uttryckte deras önskemål.

I detta sammanhang talade Anna Lindhagen kraftigt för de undertryckta folkens rätt och uppmanade kvinnorna från de stora länderna att inte bara fatta resolutioner, utan också hemma arbeta för att utbreda respekt för de små nationerna.

En mycket stor del af kongressens andra session upptogs af en delegerad från den nybildade "Centralorganisationen för en varaktig fred", som önskade samla alla fredsintresserade krafter på ett program och därför ville förmå kongressen, att i stället för sina egna resolutioner anta samma organisations minimumprogram. Oaktadt detta icke stred i princip mot kongressens egna uttalanden, föredrog dock kongressen att vidhålla sina egna resolutioner.

Tredje dagen

började diskussionen med frågan om ett uttalande mot vapensyndikatens förtjänst på kriget.

Mrs Pethick Lawrence, den forna suffragettledarinnan, talade för denna resolution. Hon berättade, att "the independant labour party" i England gjort en undersökning angående de stora vapenfabrikerna och klarlagt, att de ägas af internationella aktieägare, som genom press- och andra agenter medvetet skapa fiendskap och misstro mellan nationerna i den afsikt, som också lyckas dem, att drifva upp rustningarna och skaffa sig besällningar, som göra dem rika. Kvinnorna begära därför af sina regeringar, att de öfverta vapenhandeln likaväl som de ha kontroll öfver tillverkningen af mynt och af gifter.

Detta var en fråga, som på det allra närmaste berörde de amerikanska delegerade.

IDUNS KOKBOK

AF
ELISABETH ÖSTMAN

är den bästa kokbok för det svenska hemmet.

Den har redan utgått i öfver 25,000 ex.
Pris: Kr. 5:50 inb.

Pröfva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

En af dem kom med ett tillägg till resolutionsförslaget, som innebar en protest mot den vapenhandel, som under detta krig ägde rum från Amerika. Hon berättade att i Connecticut och New England, där vapenfabriker ligga, hade det hänt att fredsmöten förbjudits och de privatekonomiska intressena lagt hinder i vägen för bildandet af fredsföreningar.

I denna situation visade Jane Addams en verklig opartiskhet. "Vi kan," sade hon, "enligt våra egna regler inte diskutera krigföringen under det pågående kriget och därför inte heller denna sista motion. Men då jag är fullt medveten om, att det är mitt eget land det gäller, och Amerika visserligen förljänar kritik, så skall jag med glädje se att kongressen i detta fall upphäver sina egna regler och ger ordföranden möjlighet att tillåta diskussion öfver motionen."

Hon väntade ett ögonblick då hon sagt detta, men intet hördes af från kongressen. Tillfället hade gått, och motionen blef icke behandlad. Det kan för öfrigt anmärkas, att af de femtio amerikanska delegerade endast fem stodo bakom denna resolution.

Den resolution, som slulligen antogs, lydde ungefär så här: "dena internationella kongress ser i de stora vapenfabrikernas privata förtjänster ett afgörande hinder för krigets afskaffande. Den begär att genom internationell öfverenskommelse hvarje land öfvertar som statsmonopol tillverkningen och handeln med vapen som ett steg mot fullkomlig och slullig internationell afväpning."

De två följande resolutionerna gällde kvinnans inflytande genom rösträtt. Den första begärde af den kongress, som skall bygga upp fredsslutet, ett principuttalande att kvinnans rösträtt är ett af medlen att säkra en framtida fred. Motionären framhöll, att Wienerkongressen hade fattat en resolution mot slafhandeln, och att också vid konferensen efter Krimkriget för första gången kommit fram tanken på skiljedom, som då helt visst ansågs lika ny och orealiserbar som nu många af kvinnornas önskningsar.

En minoritet af kongressen, till hvilken hörde tyskorna och åtskilliga af de skandinaviska delegerade, ansåg att kvinnorna icke i detta sammanhang borde dra fram sina önskemål, medan det öfvervägande flertalet menade att begäran om rösträtt = inflytande på staternas styrelse, var endast en konsekvens af denna kongress, som var en enda vädjan från kvinnorna, att man måtte lyssna till dem och deras synpunkter. Deras mening segrade och resolutionen antogs.

Den andra resolutionen begärde att representanter för folken och däribland äfven kvinnor måtte få vara närvarande vid ofvannämnda konferens, och äfven denna resolution blef antagen.

Man begär det man anser som sin rätt, inte det man har hopp om att kunna drifva igenom, ty hur långt skulle man komma då?

Nu var ögonblicket inne, då den s. k. "Final resolution", den, som direkt gick in på det nuvarande kriget och begärde dess slut, skulle dryftas. Många förslag, radikala och betänksamma, hade framlagts och debatterats privat och i resolutionskommittén. Det slulliga förslaget framlades nu af Rosika Schwimmer, den radikala formuleringens förespråkare, och hon understöddes af fröken Daugaard från Köpenhamn af den motsatta flygeln. Därmed var det från början klart, att enighet var uppnådd och att en gemensam formel funnits för alla önskningsar.

Resolution lydde — i min öfversättning — som följer:

"Denna internationella kongress af kvinnor af olika nationaliteter, samhällslager och partier förenas i att uttrycka medkänsla med alla, hvilken nationalitet de än må tillhöra, som kämpa för sitt land eller tyngas af krigets bördor. Då folken i alla länder, som nu föra krig, tro sig kämpa till själföfvar och för sin nationella existens, så uppmanar kongressen de olika ländernas regeringar att göra slut på blodsutgjutelsen och börja fredsunderhandlingar. Kongressen begär uttryckligen, att den fred, som följer, skall bli varaktig och dörför byggd på de rättsprinciper, som framlagts i de resolutioner denna kongress antagit."

Och så följer resolutionerna om skiljedom och förlikning, om internationell påtryckning och parlamentens kontroll öfver utrikespolitiken, om landafträdelse och om kvinnornas ansvar.

Det var som sagdt Rosika Schwimmer, som framlade resolutionen, och hon gjorde det på ett mästerligt sätt. Hon fastslog, att kongressen under dessa dagar demonstrerat två ting, dels kvinnornas samhörighet dels kvinnornas kallblodighet. De hade diskuterat rättsprinciper, medan det förfärliga slaktandet af deras män och söner pågick och nytt blod flöt hvarje dag, nya hjärtan upphörde att slå och krigets gruffliga färor utspelades. Nu var turen kommen för kvinnorna att demonstrera något annat: sin vilja att göra något för att rädda dem, som ännu kunde räddas, sin medkänsla med dem, som fallit och aldrig mera skola fröjda sig åt solskenet. Vid dessa ord uppmanade hon kongressen att resa sig och ägna en stilla minut åt minnet af de miljoner, som dött.

Resolutionen antogs enhälligt utan debatt.

Det var naturligtvis fullkomligt oegentligt af miss Addams att därefter ge ordet åt en förklaring från mlle Hamer, den belgiska delegerade, men hon gjorde det i den känsla, som förvisso delades af hela auditoriet, att dessa belgiska kvinnor, som tagit del af kongressen måste beviljas särskilda företrädesrättigheter. Belgiskan förklarade nu, att huru än hennes hjärta blödde vid tanken på att kriget skulle fortsättas, så kunde hon icke vara med om att begära slut på blodsutgjutelsen, så länge Belgien icke var fritt. Den fred, som skulle slutas, måste vara en rättvis fred. På hennes begäran underströks ytterligare i resolutionen fordringarna på en rättvis fred, och så kunde man i sanning säga att kongressen var fullkomligt enig.

Denna dag framställdes också för kongressen ett förslag, som egentligen utfänkts af en ung amerikansk studentska, men för hvilket Rosika Schwimmer var hufvudtalararen. Förslaget gick ut på att kongressen skulle anmoda de neutrala makterna att genast sammankalla en konferens, sammansatt af representanter för dem alla, en konferens, som skulle sitta så länge kriget varar. Denna konferens skulle ha till uppgift att börja medla med eller utan vapenvila och om nödvändigt utan särskildt tillstånd af de stridande. Den skulle öfverväga och för de stridande samtidigt framlägga antagliga förslag, grundade på sådana principer, som kunde vara ägnade att åstadkomma en varaktig fred. Den skulle genom att ständigt framlägga förslag till de stridande makterna och anmoda dem att till konferensen framlägga sina villkor, leta sig fram till en grund för underhandling, som skulle kunna af alla anses värd att taga i öfvervägande. En sådan oafbruten medling skulle koncentrera och ge uttryck för de intellektuella och andliga krafterna i världen i deras kamp för fred.

Detta förslag antogs enhälligt af kon-

gressen, och en sådan hemställan kommer alltså att göras. Det gäller nu för de neutrala ländernas kvinnor att hvar i sitt land söka påverka sina regeringar, så att de ta upp idén. Den viktigaste uppgiften har naturligtvis amerikanskorna, och man kan anta, att de komma att göra hvad i deras förmåga står för att förmå Wilson till ett initiativ i denna riktning. I Amerika är icke ett uppslag dömdt bara därför, att det kommer från kvinnor.

Den tredje dagen hölls äfven sammanträde på eftermiddagen, och därvid diskuterades ett vidlyftigt förslag till rättsordning folken emellan. Då man emellertid icke hann genomdiskutera programmet punkt för punkt, uttalade sig kongressen endast för dess grundprinciper och remitterade det till den internationella kommittén för en mera omsorgsfull utredning.

Den fjärde dagen

hade kongressen endast tre timmar på sig för att besluta med hvilka medel den skulle föra ut sina beslut i världen. Det mesta arbetet lades på den hittills varande internationella kommittén, som skulle ombildas till en internationell fredskommitté. Denna kommitté fick först i uppdrag att redigera ut ett kongressens manifest. Detta skulle genom deputationer öfverlämnas till alla länders öfverhufvud. "Till de krönte hufvudena, de förnekrönte kvinnorna", som Rosika Schwimmer formulerade det.

Vidare skulle denna kommitté enligt ett förslag, som inkommit samtidigt från Sverige och mrs Chapman Catt, sammankalla en ny kongress att hållas samtidigt och på samma ställe, där fredskongressen kommer att hållas.

Till slut skulle den arbeta för att kvinnor i alla länder på offenkliga möten stödjade kongressens resolutioner.

Kongressens sista beslut var att på förslag af doktor Anita Augspurg sända ett hälsningstelegram till de franska kvinnor, som i sin tur sändt sympatitelegram, men icke kunna komma till kongressen.

I denna anda af sympati och förståelse slutade så denna internationella kongress år 1915.

Trots allt.

OR FORSTA GANGEN I HISTORIEN har det hänt, att kvinnor ur länder, som stå mot hvarandra i krig, mötts för att betyga sin samhörighet och arbeta för fred.

Den internationella kvinnokongressen var också ett vågsamt företag, och de, som sammankallade och ledde den, sade sig nog, innan de satte verket i gång, att det varit säkrast och enklast, att, nu som alltid, göra ingenting.

Till en början var kongressen i sig själf en så radikal opposition mot den traditionella uppfattningen af kvinnans roll i det stora världsdramat, ett så djärft försök att göra hörd kvinnans röst, ett sådant tilltag, med ett ord, att man kunde förutse — hvad mycket riktigt skedde — att den skulle röna motsstånd, redan innan den ägt rum, och att försök skulle göras att förfalska skildringen af dess förlopp.

Vidare uppväxte, i och med det att kongressen sammanträdde, nya pretentioner på kvinnorna. Detta var fullkomligt riktigt, och rättvist, men fordringarna blefvo orimliga och ägnade att skrämja bort deltagarna, då man förklarade, att kvinnorna icke hade

Nedanstående skildring utgör det nionde porträttet i den serie personkaraktärstiker, som ansluter sig till vår stora pristäfling "Idun's Friaval", angående hvars bestämmelser vi hänvisa till täflingsprospektet i n:r 1.

9. Konstnären.

DE HA MYCKET OLIKA LYNNEN, dessa intressanta herrar, och deras förhållande till kvinnan och äktenskapet genomlöper följaktligen hela skalan från pol till pol, från den enklaste, mest regelrätta småborgerligheten till en medvetet genomförd polygami.

Jag kände en gång i London en konstnärsfamilj, som i sin trångboddade intimitet graneligen påminde om ett svalbo, där ungar och föräldrar muntert samsas, huller om buller, i ett hål af en knytnäfves storlek. Mannen är en af världens stora violinister, så stor, att han ännu inte låtit höra sig i någon skandinavisk hufvudstad. De andra betala honom bättre och hålla honom kvar. Han reser med hustrun, som är född polsk grevinnan, jämte fem små barn, och tjänare, från land till land, öfver Atlanten, ja, till Australien — och hvar han drar fram, reder hon åt honom ett näste, ett hem. Hans arbetes mål är en förmögenhet, som skall sätta honom i stånd att köpa ett gods, där han kan få lefva i fred med de sina utan att röra en stråke offentligt.

En god läxa åt hvar liten artist, som påstår att han störes i sitt arbete af familjen, medan han i verkligheten blott saknar förmåga att ordna för sig, eller att finna en hustru, som kan göra det. Men detta ordnade lif förutsätter tillika en god ekonomi. Och det är icke lätt för en konstnär att uppnå en god ekonomi, särskildt i vårt sparsamma land. Ärligt uppsåt och god karaktär räcker verkligen inte till för ändamålet.

Följden har också blifvit den, att konstnärskäktenskap råkat en smula i vanrykte. Man frågar: hur ha de det egentligen ställt, dessa människor? Hur kunde de gå sta och gifva sig på ingenting? — Man kan nästan räkna på fingrarna de konstnärer, hvilkas hemlif höjt sig, åtminstone i allmänhetens ögon, upp öfver det bohemiska traskfolkets gungande nivå. Dessa hem bli berömda, ja, somliga öfver hela världen, de beundras, de afbildas i Idun med vägledande text — men hur många ledes däraf in på rätta vägen?

Det lefver ännu kvar inom den svenska konstnärsvärlden vissa romantiska griller, många galna föreställningar om pengar och plikter och konstnärens plats i samhället, om arbetet och kallets rätta innebörd, för länge sedan öfvervunna i länder med större förhållanden. Djupa grunden härtill ligger, tror jag, i den magra ekonomi, som är svenska konstnärers allmänna lott. Man gör en dygd af nödvändigheten — för att inte säga nöden — och låtsar sig frukta den sociala stadga man inte har råd att bestå sig. Det går mycken tid och mycket pengar till spillo på detta sätt. Ty för visso — jag påpekar inte något nytt! — ett välordnat hus, om än så smått tilltaget, sparar tid och kostar mindre än en kula, där allting är upp- och nedvändt.

rätt att mötas, om de icke på förhand voro säkra på att genom ett trollslag kunna skänka världen fred. Man hånar ju annars inte, låt oss säga lungspecialister, för att de mötas i öfverläggning äfven utan att vid densamma kunna förete tuberkelbacillen i en kolf och det ofelbara serum mot densamma i en annan.

Vidare måste kvinnorna ur de stridande länderna utsättas för risken att synas bryta sig ut ur sammanhållningen med sitt eget folk.

Än mera låg i själfva den relativa lättheten att blott uttala sig för en princip, äfven om den för ögonblicket är omodern och förhånad, något, som man skyggar för i de ögonblick, då så tunga offer krävas och gifvas för motsatta principer. Detta var särskildt de neutrala kvinnornas svårighet.

Och afståndet mellan fastsläendet af rättens princip och dess slutliga seger syntes till slut så långt, att modet också därför ville svika.

Men all sträfvan framåt i denna världen måste ske trots allt, om den skall ske.

Kongressen blef en verklighet och fördes till ett lyckligt slut, trots allt.

Att den var en kongress af kvinnor är det nya med den, det gamla och evigt mänskliga med den är, att den var ett försök af den andliga energien att ta upp kampen med den fysiska vid risk att krossas mot dess betongmurar.

Nu frågar man och frågar med olika tonfall: hvad blir kongressens påtagliga resultat?

På den frågan är det icke kongressledarnas eller medlemmarnas sak att svara. De ha gjort hvad i deras förmåga står. De ha velat fastslå att kvinnorna ställa sig på rättens grundval och begära aktning af de maktägande för den. De ha gifvit uppslag, — den som har intresse af att ta del af dessa uppslag finner dem i här meddelade redogörelse för förhandlingar och beslut — som endast kunna utföras med hjälp af kvinnorna, som icke voro med, de stora skarorna i de olika länderna.

Kvinnor ha gjort ett försök att peka på en väg ut ur förvirringen. De ha gjort det i ett ögonblick, då ländernas regeringar arbeta i febril brådska att slunga ut nya miljoner af unga män, de yngsta, mot hvarandra. De äro icke nog naiva att tro, att dessa regeringar genast skola skynda att utan vidare följa dessa uppslag. Endast för den händelse att omkring de tusen på kongressen sluta nya och åter nya tusental i ständigt ökade ringar, kan man vänta det ögonblick, då vägvisaren vid sidan af vägen får myndighet i stämman och icke behöfver nöja sig med att blott bönfälla.

Kongressens öde och eftermäle beror på, om de stora massorna stödjä eller svika.

Idun's litterära pristäfling.

Redaktionen anhåller vördsamt, att de täflande författarne ville, så vidt det låter sig göra, insända maskinskrifna täflingsmanuskript för att därigenom underlätta granskningsarbetet för prisdomarne. Tiden för täflingskrifters inlämnande utgår den

31 nästkommande maj.

IDUNS REDAKTION.

Den som ger "hushållet" sin vederbörliga plats på dagsschemat och ordnar det rationellt, märker vida mindre af det än den, som fåvitskt och förmälet behandlar det som en bisak.

Ack, kära barn, det går er som dessa friluftsmänniskor, som vill göra allting själfva och knappt få tid att sola sig en gång.

Men antag — praktiska läsarinna! — att ni lyckats göra människa af en artist. Antag att ni förmått denna obändiga varelse att uppskatta den njutning, som ligger förborgad i regelbundna vanor, att förnimma det tillskott i arbetskraft man vinner genom en hälsoenlig dagordning, grundad på principen: morgonstund har guld i mund. Antag att ni förmått honom att sätta sig in i aritmetikens element så pass, att han begriper, att äfven om de artistiska inkomsterna flyta något mindre jämnt än ämbetsmannalöner, finns därför ingen anledning att utgifterna ska ske ryckvis, så att kassan är tom dagen efter... Antag att han, under er omärkliga påverkan, vuxit från en yngling, slösande sina inspirationer, sin tid och hälsa, sina gudaborna krafter, vuxit till en man, som hushållar ekonomiskt med allt hvad han äger och har, väl vårdar den skatt han vunnit i sin lilla hustru — antag som sagt, att ni lyckats göra människa af en artist...

Hvad är vunnet med detta? — säger kanske artisten. Så kallade människor finns det mer än nog af, men artister äro sällsynta fåglar. Om artisten förtvinar, hvad har man då för glädje af all denna borgerliga tuktan? Kuren lyckas, men patienten kolar af.

Må det förlåtas mig, om jag på denna punkt är sträng filister. Statistiskt kan jag inte bevisa det, men nog tror jag, att fler konstnärer gått under och mer konst förspills eller aldrig blifvit född af brist på den disciplin vi berört, än som dessa mildt lyftande kvinnohänder lyckats förkväfvä.

Det konstnärliga arbetet i kammaren, i ateljén, är handverksmässigt, grått och tungt prosaiskt, det fordrar i verkligheten en rallares styrka och en ormljusares tålmod, samt något af lugnet hos en gammal kamrer. Detta är något, som många konstnärer ofta glömma bort, förliga eller icke vilja se. Det finns naturer, som instinktivt afsky detta stora uppåtd af energi, denna sega uthållighet, denna oerhörda själfbehärskning och koncentration af uppmärksamheten på en enda punkt. Dessa människor ha ofta konstnärliga infall, de betrakta lif och människor estetiskt, ja, ofta ursprungligt och friskt, de förrira sig massvis in på den konstnärliga banan. Jag undrar hur många så danade karaktärer lyckas utföra betydande konstnärsgärningar.

Alltså — praktiska läsarinna! — om ni vädigas sluta er till en konstnär, minns då plikten att ta honom i ert praktiska hägn. För henne, som vågar detta samlifs stora äfventyr ligger vägen öppen till en odödlighet, kanske tryggare än den, som väntar hans egna verk.

MOGENS LANG.

Manuskript och bref

af redaktionell natur torde alltid adresseras till Redaktionen af Idun, ej till någon särskild medlem af densamma.

Majas hjärtesorg.

RYSLIGT TRÅKIGT, TYCKTE MAJA och såg sig envist i spegeln, rysligt tråkigt.

Så där hade hon sagt nu en längre tid, ända sedan den dagen, då hon kommit underfund med att hon tyckte om kusin Adolf.

Och det, som var så rysligt tråkigt, det var formen på hennes näsa.

Ty Maja hade en den präktigaste potatisnäsa man kunde se, och det ansåg hon vara ohyggligt fullt.

Och inte kunde en så stilig kavaljer som kusin Adolf tycka om en flicka med en sådan näsa, inte.

Men det skulle väl bli värre.

Ju längre Maja tittade i spegeln, desto oftare plågades hon af den där näsan, och så en dag traskade hon hem till husläkaren och frågade honom, hur man bar sig åt för att få en fin romersk näsa.

— Det går lätt nog, tyckte doktorn, man låter bli att titta i spegeln och inte heller får man fingra och peka på lilla näspärlan.

Och så kom det värsta af allt. Farbror husläkaren kunde ej låta bli att skvallra om besöket hemma och Majas bror, retstickan Lasse, fick tag i hemligheten och det blef aldrig någon ände på all pikningen — och en kväll, när Maja klädt af sig och kröp till kojs gaf hon till ett gallskräk — hon hade med foten stött på något kallt, halt, otäckt i sängen.

Hon såg efter.

Det var Lasses verk, den styggen. I sängen låg en stor, rå potatis.

Maja lade den på nattduksbordet vid sidan af sängen och grät sig i sömn — hvad pojkar ändå kunna vara stygga och elaka, tyckte hon, stackars flicka.

Rätt som det var rörde sig något borta vid fönstret — det var drömgudinnan, som sväfvade in. Hon hade månens gula skära till diadem och stjärnor i sitt mörka hår. Med sitt trollspö rörde hon vid potatisen på bordet och vips fick den lif.

Rund i ansiktet var den redan förut och ögon hade den också, och när den nu fick bål och armar och ben, så stod snart en prydd, treflig potatisgubbe på bordet, bugade sig höfligt och sade:

— Mitt namn är Solanum tuberosum.

— Jag heter Maja, svarade flickan i sömnen.

— Ja, jag vet det. Och jag har också reda på, att du är ledsn för att du har potatisnäsa. Men det skall du inte vara. Ty potatis har just nu kommit till stor heder och värdighet, och när bror din Lasse nästa gång kommer med sin kvickhet: "Lägg inte näsan i blöt", skall du svara så här: "Nej, nu lägger man potatisen i bröt".

— Ja, det skall jag visst göra, tyckte Maja och sken upp som ett ljus om julen. Tack skall du ha, kära potatisgubbe. Men kan du inte tala om litet mera om dig själf, så att jag kan stuka Lasse ännu mera. Tänk om jag kunde i morgon högtidligt öfverlämna honom dig och ledsaga det med ett helt föredrag.

— Jo, så gärna, svarade potatisen. Men hvad är det du helst vill veta då?

— Just det där hvarför man kan använda dig till brödbakning nu under de hårda tiderna, kriget dragit öfver världen.

— Jag innehåller stärkelse, mellan 12 och 26 procent och upp till 3 procent ägghviteämnen, svarade potatisen. Och det är matnyttiga saker. Visserligen innehåller hvetet upp till 13 procent ägghviteämnen och rågen 10, så att jag är ju mycket fattigare, men i alla fall är det ju rätt bra. Det är förresten

i halten af stärkelse som mitt förnämsta värde ligger. Och när jag blandas med sådana näringsämnen, som innehålla rikligt med ägghvita och fett, blir blandningen en billig och närande föda.

— Men hvarför har man inte tänkt på att använda af dig i bakning förut då? Du har väl varit i Europa och Sverige jämt, eller hur?

— Nöden är uppfinningarnas mamma, svarade potatisen, och just nu, då kriget hotar oss med hungersnöd och elände, var det, att idén tog fart. Men inte må du tro, att jag, som du sade, funnits i Europa och Sverige jämt — visst inte. Mitt hemland är Chile i Sydamerika och där, på bergslutningarna, växer jag ännu vild. Först i början af 1500-talet kom min släkt till Europa — — —

— Då är du ingen biblisk växt då?

Konvalescens.

SA KOM DU DOCK TROTS ALLT TILL slut,

o vackra ro, i sinnet.

Så slå omsider drömmar ut och grönska öfver minnet, och allt jag tungt och föcknigt led, en stigen sky, nu strålar ned sin drömglans öfver sinnet.

Här susar tyst kring min balkong en krans af mörka granar, och skyar segla dagen lång som sträck af hvita svanar, och dagen dröjer majdagsljus med sol och fågelsång och sus af solskensfyllda granar.

Från daln jag hör som i en dröm så stilla bäcken sorla, som var det lifvets egen ström, som tyst begynte porla och leta sig och söka sig på nytt en väg, på nytt en stig och, halft i tvekan, sorla.

O, rika lif, hur trampadt än, hur såradt inill roten, du tänker blott på nytt igen, likt örten, träd af foten, dig resa upp och dricka ljus och sjunga med i sorl och sus, fast såradt djupt till roten.

Din dröm, din tanke är blott den, må än du tro ett annat, att hinna ljusets rymd igen, om du i mörkret stannat, och huru trött du somnat in vid sorgens bröst med ödsligt sinn, du vaknar med ett annat.

Så träd då in, o vackra ro, med vårens ljus i sinnet, låt dina drömmar alljämt gro och grönska öfver minnet, och hälsa vill jag, tacksamt glad, den vår, hvars första gröna blad bar hoppets ljus till sinnet.

ALBERT HENNING.

— Nej. Spanjorerna införde mig i början af 1500-talet. Italienarna och belgerna kände oss också den tiden. I Italien kallade man oss länge "tartuffoli" på grund af vår likhet med tryffel. Men detta namn öfvergick sedan till "cartouffle" och af detta ord finga tyskarna sitt "kartoffel".

— Men sade Maja, vi säga potatis. Hvarför kalla vi dig så då?

— Å — det beror på spanjorerna. De kände redan förut till den i Europa växande bataten och förväxlade den med vårt släkte. Vi kallades så småningom patata och engelsmännen döpte oss potato.

— Jaså? Och så togo vi efter de länderna och du fick heta potatis hos oss?

— Nej, stopp litet. Förr i tiden, då inte svensken var så svag för allt utländskt i namn och annat som nu, kallade man oss "nolor".

— Nolor? Å — jag trodde det var "jordpäron"?

— Det blef det sedan. Jonas Alströmer införde oss 1723 och vi odlades först på egendomen Nolhaga vid Alingsås. Därpå kom namnet "nolor".

— Men det där namnet du sade först?

— Hvilket?

— Det där konstiga, latinska.

— Jaså — Solanum tuberosum.

— Ja, så var det. Hvem har gifvit dig det?

— Linné förstas.

— Jaså. Då hjälpte väl den store blomsterkonungen Jonas Alströmer att sprida din släkt.

— Nej, tänk dig, alldeles tvärtom. Alströmer planterade 1725, två år senare, också tobakspiantan vid Alingsås. Den spreds och Linné gaf släkten namnet Nicotina efter en fransman Jean Nicot, som först odlat den. Men Linné uttalade till och med sin misstro mot dess gagnelighet. Vi tillhörde ett släkte, som han ej tyckte om, en familj, som han benämnde Luridæ, det vill säga "de smutsblomstriga" och hvilken inom sig räknar som medlemmar de fula och giftiga belladonna, spikklubba, bolmört med flera. Och så menade han att vi, potatisen, ej heller dugde till något. — Nåja, litet gift finnes det ju i mig, men det är ytterst obetydligt.

— Finns det gift i potatisen?

— Ja. I skalet och närmast det är det en kväfvahaltig förening, som heter solanin — den är giftig. Nå — men trots Linné och trots tobaken och trots allt gick potatisen framåt. Men den hade en stark bundsförvant — annars skulle det nog gått sakta.

— En bundsförvant? Hvad hette han?

— Missväxt och hungersnöd. I alla länder stodo böndernas rädsla för nytt emot potatisens segertåg och först nöden kom och visade dem, hur nyttiga mina knölar voro. Och nu, för att det skall bli allmänt med potatisbröd, så måste sannerligen ett helt världskrig komma öfver världen. Ja, nog äro människorna bra roliga i alla fall —

Just nu afbröts potatisens svada. Maja väcktes af jungfrun, som kom in med morgonposten. Bland den låg det ett bref. Maja kände igen stilen — den var kusin Adolfs. Hon slet upp kuvertet.

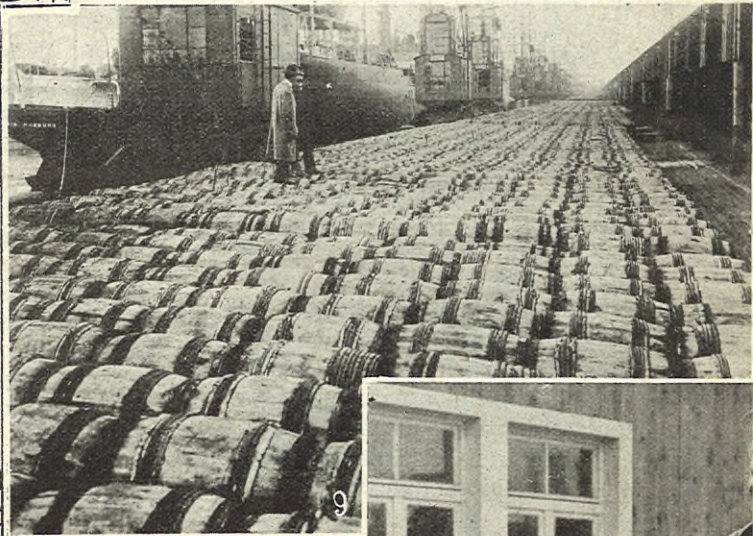
— Ingen är så däjelig som du, skref han, kan du förlåta mig att jag lade potatisen i din säng. Jag har inte sofvit på hela natten bara för ånger. Och vill du förlåta mig och bli min egen lilla potatisblomma, skall jag hela lifvet bli

Din egen potatis.

Nu först vaknade Maja.

Det där om brevet hade hon också drömt.
OTTO WITT.

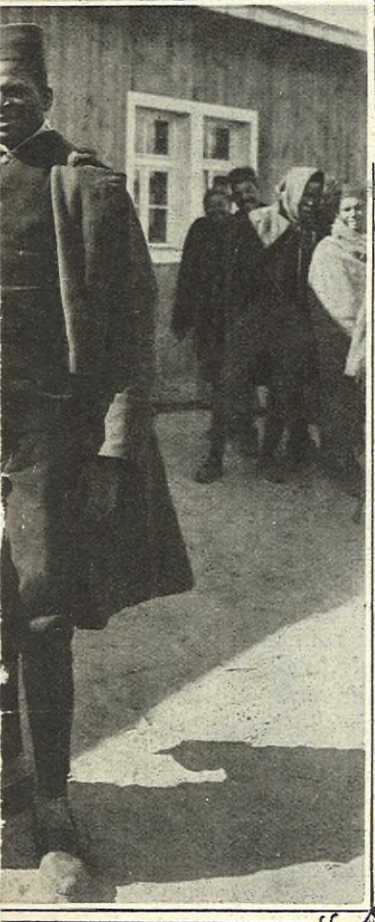
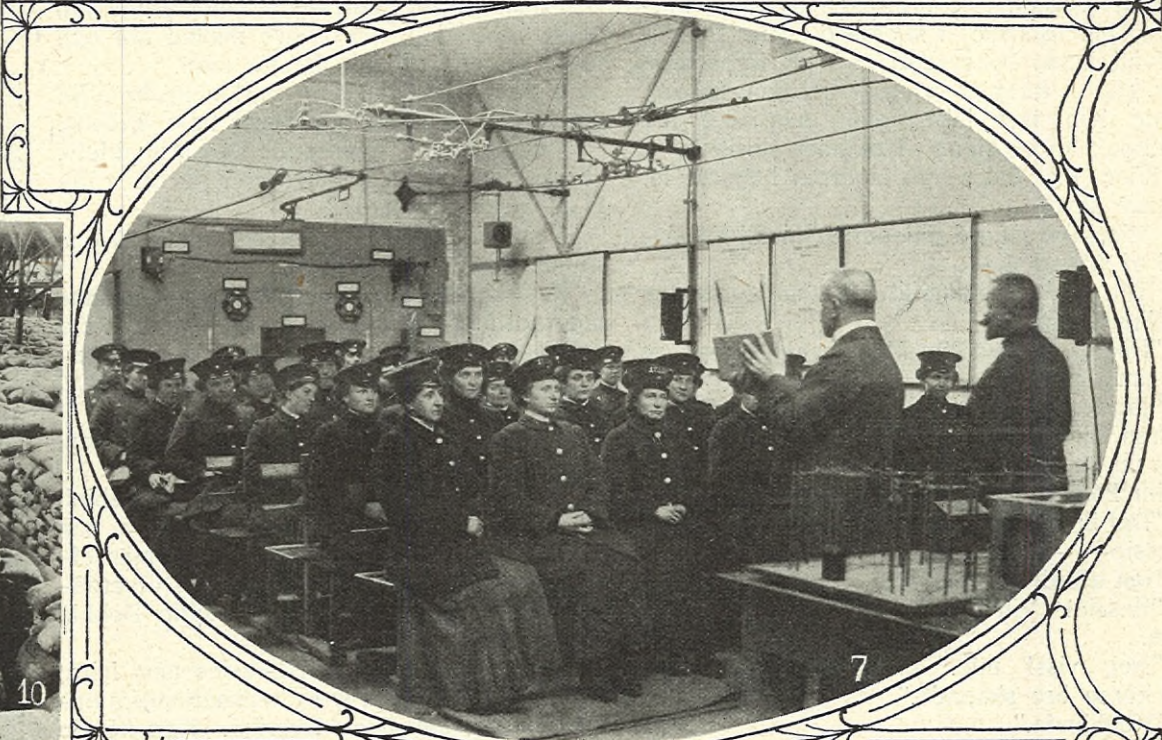
ETT OCH ANNAT FRÅN

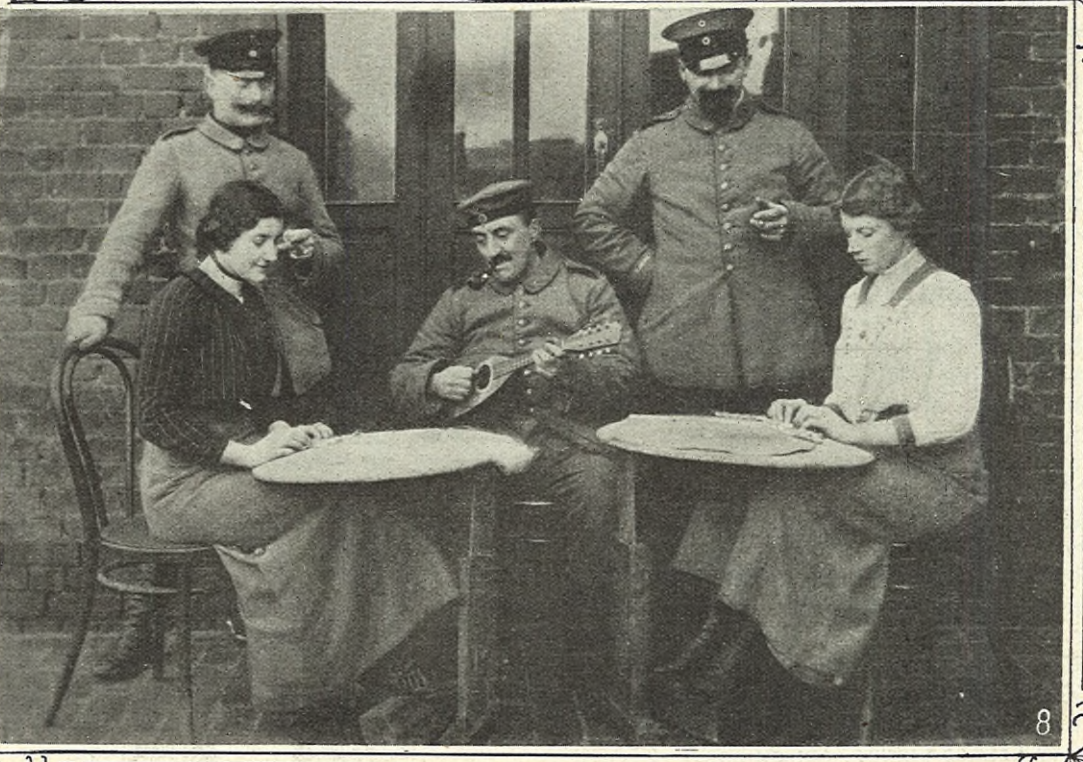
1. Tyskarne ha nu, som känt, också organiserat en försvarskår af ungdom, "Jugendwehr", hvilken företager flitiga öfningar i allt som tillhör fältjänst. Vår bild visar två skolgossar i arbete med en fälttelegraf. 2. Ett tyskt kavalleriregemente genomfår en rysk by. 3. En sårad engelsk soldat, skrivande bref med vänstra handen och därvid biträdd af en sjuksyster. 4. Ett arabiskt fångläger i grannskapet af Berlin. 5. Det arabiska fånglägrets jätte, en sudanes. 6. Tyska röda korsstyrar i jordbruksarbete. 7. En konduktörskola i

5

KRIGSFOTOGRAFERNA

Berlin, hvori kvinnor utbildas till konduktörer vid underjordiska järnvägen, hvars ordinarie konduktörer till stor del befinna sig i kriget. 8. Georgette och Juliette, två vackra belgiska spetsknypplerskor uppvaktade af sina tyska beundrare. 9 o. 10. En del af de tyska lifsmedelförråden i Hamburg. Å den förra bilden synas 400,000 tunnor sill, å den senare 300,000 säckar mjöl och 100,000 säckar bönor. 1. Leipziger Presse-Büro. 2. Gebr. Hæckel. 3-5, 9, 10 A. Grohs. 6, 8. Berliner Ill. Gesellschaft. 7. Presse-Photo Syndicat.

Enleveringen.

Af STURE STIG.

IN BASTE MÅG" — —
Mr Loane afbröt sig själf och hängaf sig åt sysselsättningen allt mellan fingrarna rulla en jättelik havanna så ifrigt, som om det gällt att därpå förtjäna det dagliga brödet. Mr Loane, mångmiljonär och en af Amerikas störste tvålfabrikanter, var förlägen, en för honom eljes alldeles främmande känsla; han hade ej ens erfarit den, när det upptäcktes att hans världsberömda produkt, den förnäma världens favorittvål "Le secrète de Harem", tillverkades af svinister från Chikagos slakterier. Men nu var han verkligen brydd.

Han anticiperade, när han kallade den unge mannen i länstolen midt emot, sin måg. Denne var det icke, men skulle bli det, och utan tvifvel en utmärkt måg. Robert Deering junior var ende sonen till chefen för bomullshuset Deering, Crimble & Co, själf delägare, nu värd minst en half miljon och framdeles flerdubbelt, föröfrigt knappt 30 år, god affärsman med smärt gestalt, skarpa grå ögon och en gentlemans sätt och utstyrel.

Den tilltänkte svärfaderns ovanliga bryderi intresserade i högsta grad mr Robert. "Hvad tusan kokar gubben ihop för smörja — något knepigt otyg är det naturligtvis," sade han tyst till sig själf, men i det yttre iakttog han en slumt afvaktande position.

Efter ett bloss på cigarren begynte mr Loane ånyo:

"Min käre måg, bröllopet är utsatt till slutet af månaden — —"

"Till den 29," anmärkte den unge mannen affärsmässigt.

"Riktigt, till den 29. Men ser du, något har kommit emellan."

"Jag tänkte, att vi kommit öfverens om villkoren," inföll Robert med skärpa. "En miljon nu genast och — —"

Mr Loane vinkade afvärjande med handen.

"Det är inte det; det är klart och fast, men Bessie — —"

Han afbröt sig åter.

"Bessie! Vill hon bryta?" sade fästmannen.

"Nej, visst inte. Men, Bob, du vet, hur flickorna äro skapade."

"Kanhända."

"De ha lika många griller i hufvudet som Mississippi har sandbankar. Nu har Bessie fått för sig, att — —"

"Hvad?" sporde Robert med spänning.

"Robert, min gosse, jag skäms att säga det. Jag har stått emot af alla krafter, talat förnuff, bedt och hotat, men kvinnorna här i Amerika skola alltid ha sin vilja igenom, som du vet. Jag har måst lofva att gå in på saken och att förbereda dig."

"Mr Loane, jag är affärsman och ej vän af omsvep."

"Robert! Jag har redan lagt ned vackra fyrkar på bröllopsföreställningarna, och nu vill Bessie ej veta af någon bröllopsfest."

"Hvad vill hon då?"

"Hon vill bli enleverad."

"Af hvem?"

"Af dig förstås."

Den unge mannen lutade sig tillbaka i länstolen och gapskrattade. "Hahaha! Enleverad af sin utkorade man, då alla parter gilla parliet! Det är för gale! Men just likt Bess! Hvad skall det där tjäna till?"

"Därom får du fråga Bessie; nu har jag gjort mitt. Gå till henne, och tag galenskapen ur hennes hufvud, om du kan. Gå till henne, gosse. Jag behöver lugna mig."

På ottomanens sidenkuddar halflåg miss Elizabeth Loane, en täck, adertonårig varrelse med svart, burrigt hår, matt persikehy och ljusbruna, trötta ögon; en broderad sko hade fallit af och hamnat på den äkta Hamadanmattan, ena handen hängde hjälplös uteder ottomanens sida, den andra kramade om en halfvissnad blomma.

"Säg då ett ord, Wills! Tänker du tiga ihjäl mig? Vill du att jag skall dö af ledsnad och enformighet?" Så flögo otåligt orden från miss Bessies röda körsbärsmun.

Hon, som kallats Wills — en förkortning af Willson — satt vid fönstret och fäste spindelväfsspelsar på ett klädningslif, en tjugufyra-årig skönhet, blond och prydd med de lifliga färger, som utmärka gamla Englands kvinnor. Hon var också född och fostrad på Albions ö; fadern, kapten i brittiska armén, hade förslösat en förmögenhet och dött i armod, dottern hade måst söka sin utkomst som lärarinna, och vistades sedan fem år i mr Loanes hus i egenskap af Bessies forna fostrarinna och nuvarande sällskapsdam.

"Skall den tala om ledsnad och enformighet, som tillbringar mer än halfva sin tid på baler, teatrar, middagar, supéer? —" sade miss Willson.

"Nämn inte det där, är du snäll, Meg! Jag afskyr det. Jag ville hellre mjölka kor och fodra grisar", afböjde Bessie matt.

"Och så skall du inom fjorton dagar gifta dig med mr Deering", fortsatte miss Willson.

"Med Bobbie?" upprepade Bessie tankfullt. "Säg, Wills, säg sanningen, tror du han riktigt tycker om mig?"

"Visst gör han så. Han är ju alltid så öm, så omtänksam, så taktfull."

"Ja visst, men så lugn, så kyligt, gentlemannaartadt lugn. Jag önskade, att han vore eld och låga, att han kunde begå någon riktig galenskap för min skull. Men det kan han inte, det gör han inte."

"Romangriller! Mr Deering är en ädel man, en älskvärd man."

"Tycker du ja, du som själf är en isbild. Men ser du, jag har kreolblod i ådrorna, min mor var från Guadeloupe; då trånar man efter det eldiga, det äfventyrliga, det öfverdådiga. Nå, jag ärnar minsann sätta Bobbie på prof, jag skall" — —

Miss Willson fick ej af Bessies mun höra, hvori profvet bestod, ty en kammarjungfru anmälde i detsamma mr Deering. Han trädde in, kysste chevalereskt sin förlofvades hand och sade:

"Jag kommer just från din far, sveatheart. Han har sagt mig en din önskan, som är mycket besynnerlig."

"Tycker du? Inte alls, anser jag. — Nej gå inte, Wills! Du måste stanna, ty hvad jag har att säga Bobbie rör också dig. — Nej, Bobbie, min önskan är inte alls besynnerlig, tvärtom den naturligaste i världen. Ser du, gossen min, ett bröllop är i allmänhet något så banalt, tycker jag: en hop folk, granna kläder, mycket mat, täflan i lyx, afundsjuka, skvaller, satir och annat bråk."

"Alldeles riktigt, älskling! Precis hvad jag tycker", instämde fästmannen med ovanlig liflighet. Till belöning erhöi han en nådig prinsessnick.

"Vet du, Robert," fortsatte miss Loane, "jag har grubblat så mycket på mitt bröllop, hur jag ville ha det — något ovanligt, fint och romantiskt skulle det bli, förstås. Ett slag tänkte jag, att vi skulle viga i ballong, men det är numera så vanligt och vulgärt, och dessutom får jag svindel af att se ned i djup under mig."

(Forts.)

Spalten om böckerna.

DET HELT LÄSVARDA LILLA företalet till en volym, som utkom just i juldagarna och då aldrig hann bli recenserad, samt f. ö. i stort sedt endast utgjorde en skrifbordslådornas utrealisation, Där de bespottares sitta... af Harald Wägner, anmäler författaren sin tro att litteraturen, liksom det lif den speglar, i framtiden skall bli djupare, rikare, kanske bittrare, skall pånyttfödas, sedan äfven den fått döpas i de nuvarande "stora händelsernas stälbad".

Ja, underligt vore väl annars, och med hvilken glädje kommer man ej att hälsa det första af dessa nya, starka, gärna bittra förbud till en i bästa mening realistisk, d. v. s. realiteter speglande, behandlande, gisslande eller prisande, ny epok! Af de arbeten jag i dag har att anmäla kan emellertid intet befraktas som i ringaste mån hemmahörande under ofvan antydda kategorier. De äro allesammans af förut kända modeller, om också variationerna äro individuella. De mest anmärkningsvärda bland dem äro — genom sitt ämne — Mörka hörnet af Albert Schapiro och — för sitt suveränt ogenerade humörs skull — Storhertigens finanser af Frank Heller.

Mörka hörnet ger oss interiörer ur arbetarens lif och ur tillvaron på en fabrik, och de äro gjorda med lugn vederhäftighet, med smak och stilkänsla. Skildringarna äro hell enkelt bra skrifna. Hvad som fattas det hela är verklig överblick, plasticitet: nu slutar berättelsen abrupt, utan att man fått mer än ett godt brottstycke. Bland författarne ur arbetarnes led — till hvilka jag förmodar Albert Schapiro bör räknas — minns jag ingen mer än Hedevind-Eriksson, som visat sig ha förmåga att se sin uppgift med perspektiv, att åtminstone åsyfta ett verkligt diktverk. Men Schapiros lilla bok förmår i hvarje fall stärka vårt allt bestämde intryck af en aktynsbiudande beläsenhetens kultur i vår svenska arbetarvärld. Den kan med fog anbefallas åt de intresserade. — Storhertigens finanser behöfver knappast en dylik anbefallande puff. Den är "den roliga boken" i all sin prydno: lättläst, gladlynt, lagom orimlig, med yttre spänning och inte utan några, visserligen mycket lätta, men dock klädsamma ansatser till karaktäristik af de agerande. Sätt några lyckade melodier till, och den kan förvandlas till en treflig modern operett: en något äfventyrlig, men förtjusande prinsessa, en upp öfver öronen skuldsatt hertig, en revolution i ett vattenglas, den rörande gamle trofjänaren-finansministern och den fiffige herre, som ställer allting till rätta — se där några prof ur personförteckningen! Boken kan omöjligt grumla någons själ, men däremot bättre än mycket annat med samma pretention fylla uppgiften som förströelselektyr. Emellanåt för den tanken till Henning Berger, ehuru det må sägas, att Frank Heller ingalunda är i besittning af den förres stilistiska brio; men dragningen till den kosmopolitiska världsmarknadens figurer är för bägge gemensam; hos Berger få dessa en romantisk, ibland besjäladt melankolisk anstrykning; hos den andre, som väl eljes inte är alldeles fri från lärjungska, ha de emellertid lösgjorts till lustiga marionetter. I sin genre har Frank Heller därigenom kunnat bli sig själf, och han har visat befingelser att skaffa sig och åt sig befästa en egen ställning bland våra favoriter, icke af första, men dock af heder-värd rang.

Axel Ideström har utgifvit tre "exotiska berättelser" under titel *Elfenbensni-*

daren. Det exotiska ligger i miljön, själva framställningen är enkel och flärdlös och visade t. ex. i den tidigare utgifna *Mannen från Java* starkare färg. De tre historierna här nu är fråga om behandla — två af dem — episoder ur folkets lif i Indien, och den tredje ett konstnärsoede i det antika Grekland. Denna sista synes mig maffast och minst omedelbar. Priset ger jag nummer två, *Tystnadens torn*, — först publicerad i *Idun* — där vi med berättaren och såsom genom ett fönster på afstånd få följa utvecklingen af en kärlekssagas yttre förlopp. En gifven stämning af gåtfullhet slår emot oss ur dessa fjärran främlingars görande och låtanden, till hvilka ingen annan nyckel ges än våra egna gissningar, och hvilka dock inför våra ögon föra lidelsen i ett människohjärta fram till förtviflan och brott. Författaren låter betraktaren inse, att han skadat "en kärlek, hetare än hans egen", och att "människans lif är billigt och kort". Han går hädanefter "med den vises lugn sitt ringa öde till mötes." Hvem vet, tillägger han med det drag af blid filosofi, som vi ofta finna i *Ideströms* skriftställarskap, kanske skall det ännu kunna bjuda honom goda och milda ögons leenden...

Obojliga — och andra, historier af Gusaf Ullman är en liten 1-kronas volym, där till och med rubriken historier tyckes för anspråksfull. Knappast ett fåtal af de till 14 uppstående skisserna utvisa mer än ett par penndrag, en den flyktigaste inblick i något öde, eller en plötsligt utkastad fråga. De äro spånor, plockade ur minnets eller eftertankens förråd. Och likväl vinna de en, de väcka sympati. De äro uttryck för ett finkänsligt, vekt och medlidsamt sinne utan sentimentalitet. De som lagt an på en litet hvassare ton, äro de sämsta. Men nog önska vi att snart åter få något större, fullödigare verk af Ullmans penna! — *Uleskär*, roman från kustlandet af Daniel Berg, väcker förhoppningar... som icke infrias. Anslaget är verkligt intressant. Det isolerade ytterkustskäret, där gammal ogärning lurar mellan människorna, medan det dagliga lifvet, från år till

år går sin gång, det kan vara inledningen till en roman i stora mått, om stora människor och deras kamp och öden. Af detta blir ingenting. I stället kommer en rätt banal civilisation till Uleskär. En af dess representanter, en mer än banalt tjusig ung fru, bringar litet oro åstad, hvarpå allt upplöses idylliskt med förlofning mellan ett par unga ättlingar till de fordom hälskt fiendliga familjerna. Bakom en bok som denna, danad ursprungligen af godt materiel, märker man framför allt bristen på allvarligt arbete, med andra ord bristen på verklig hängifvenhet, som ensam får oss att öfverse med utförandets eventuella svagheter. — *Solskensbarnet* af Elisabeth Kuylenstjerna-Wenster har sin styrka i den varma talan för ett barns rätt, som uppstår fabeln. Denna produktiva och ojämn författarinna har ett moderligt kännande hjärta; hon är ingen felsökerska, om hon också kan ge sina slängar, hon vet framför allt, att det inte alla dagar är så lätt att lefva, och att detta gäller oss alla; till och med när hon gör ett hastverk, får detta sin prägel af hennes lifssyn utan snobberi eller predikolusta. — *Stockholmskan* af märket Celestin, en samling kåserier, kan i viss mån ges som ett mönster för arten. Inga enerverande försök till djupsinnighet breda ut sig, och lika litet några kvasipoetiska utjutelser. Utom Hasse Z. i sin ofta utmärkta humoristiska genre, synes mig ingen af våra herrar journalistiska kåsörer röja bestämdt stilsinne såsom Celestin. Hans små skisser äro takfulla och ha jämvikt. De

behandla olika typer af stockholmskan — jungfrun, societetsdamen, kontoristen, artisen, inackorderingsfrun, bland många andra — och de skumma behändigt och med tydligt vänlig omsorg ytan, klokt lämnande evighetsvärdena åt andra amatörer. Litet klatschigare illustrationer, häftet är nämligen försedt med "gubbar", skulle dock inte ha skadat. —

Från Finland ha vi två böcker att nämna, en diktbok, *Offereld* af Emil Ziliacus, som visar formell skönhet och en nobel estetisk odling, samt *Samvetet* af Juhani Aho, öfversatt från finskan af Holger Nohrström.

Samvetet är en bredt och med fast konsekvens genomförd skildring af en episod från den yttre skärgården i Finland, där en fattig befolkning sitter och väntar på vrakgods som välbehöfligt påbröd till den tarfliga hvardagskost. En vacker dag för så en oväntad lycka präktiga partier dyrbar last till stranden och därmed frestelsen, fröet till konflikten: man måste ju rätteligen anmäla fyndet och nöja sig med hittelön, om man vill vara korrekt, men säljer man alltihop i smyg, blir det stora sköna pengar till huset! Aho löser frågan med öfverlägsen ironi. Begäret att öfverflygla det afundade grannfolket, äfven i ärlighet, afgör saken, ehuru först efter oändliga diskussioner, betänkligheter och noggranna beräkningar. Allt detta är minutiöst återgifvet, medan de olika personligheternas särdrag tydligt träda fram och hela boken ej spinner öfver större tidlängd än några dagar. Det var länge sedan ett verk af

den på 90-talet här mycket läste Juhani Aho kom ut hos oss, och jag påpekar det för hans gamla vänner. — Öfversättningen är tämligen mycket präglad af de talesätt, som gängse användas i svenska kretsar i Finland, men däremot icke i Sverige. Om detta är ett fel, lämnar jag dock därhän. Miljön i boken är finländsk, och språket sålunda det för en sådan miljö mest naturliga och begripliga. Det är i all öfrigt väl byggt och dialektdraget är rent och konsekvent hållet.

MARIKA STJERNSTEDT.

Barnkadriljen på Gotlandsrussar vid Hästutställningen i Stockholm 1915. Hoffotograf W. Lamm foto.

CLOETTAS GULD-CACAO

i vidstående förpackning säljes överallt

1 HEKTO 45 ÖRE

Ni kan spara

vid tillredandet af Puddingar, Bakverk etc. utan att kvaliteten försämrats, om Ni använder färre ägg och i stället

MAIZENA

Rättorna tillagas mycket billigare, bli dock lika närando med samma utsökta välsmak.

Våra Maizenarecept tillskändes Eder gratis och franko om Ni insänder ett brefkort med påtecknad namn och adress till Corn Products Co., Afd. K, Holmens Kanal 9, Köpenhamn.

Försök Stekt gröt

af **SVALÖFS** snabbkokande **KORNFLINGOR**

KÖKSALMANACK

Redigerad af **ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND**.
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskur i Stockholm.
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 16-22 MAJ 1915.

SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; wienschnitzel med potatis; mjölk; kaffe eller te med hvetevinglor. Middag: Kott varm lax med falsk hollandaise och potatis; stekta unghöns med brynt potatis, salad och afredd sås; glacepudding.

MANDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; laxsalad (rester från söndag); kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Jordärtskockspuré; pannkaksrisoller med stufvad spenat.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; gratin på ris och kött (rester från söndag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Stekt makrill med potatispuré; ris med kakao och mjölk.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord;

Vet Ni att Gahnelit

är ett utomordentligt godt munvatten?

Försök eljest!

hafremjölsvälling; sill med smör och ägg samt potatis; kaffe eller te. Middag: Biffpaj; saftsoppa med skorpor.

TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; ansjovisgratin; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Arter med fläsk; fraspannkakor.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; ägg; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med stufvade turska bönor (konserverade); filmjölk.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt stångkorf med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Sillbullar med korintsås; slätvälling.

RECEPT:

Stekta unghöns (f. 6 pers.). 2 höns på omkr. 3 kg., 1 stor knippa persilja, 4 msk. smör (80 gr.), 1 1/2 hg. späck, 12 skifvor.

Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.), 2 tsk. salt (10 gr.), 3/4 lit. buljong.

Beredning: Hönsen, som böra hafva hängt 2-6 dagar, alltefter årtiden, plockas, svedas, urtagas och få ligga i vatten 6 tim. och torkas väl. Persiljan rensas, sköljes, inklappas i en duk och inarbetas i smöret. Fåg-

larna fyllas med persiljesmöret och sys igen, hvarefter de uppsättas och beläggas med späckskifvor, som fastbindas med fint segelgarn. Smöret brynes i en stekgryta, hönsen läggas med bröstet upp, brynas väl på alla sidor, saltas, spådas med den kokande buljongen och få steka med tätt slutet lock, tills de äro mörta, eller omkr. 2-3 tim., hvarunder de överövas hvar 10:e min. Hönsen skäras hvar och en i 6 delar, hopläggas på fatet, så att de se hela ut, garneras med salad och persilja och serveras med brynt potatis, salader och afredd sås, tillsatt med grädde. Om så önskas, kunna fåglarna spådas med lika delar grädde och buljong.

Glacepudding (f. 6 pers.). 2 dol. tunn grädde, 1 stång vanilj, 4 äggulor, 1 hg. socker, 50 gr. biskvier, 10 rånklar eller 6 päron, 5 dol. extra tjock grädde.

Beredning: Den tunna grädden kokas upp med vaniljstången och får stå öfvertäckt 20 min. för att draga. Äggulorna röras med sockret, i en kastrull, 15 min., grädden tillsättes under vispning, och krämen får under fortsatt vispning sjuda öfver elden, tills den är tjock och pösig. Krämen upphälles och vispas, tills den är kall. — Biskvierna stötas fint, frukten får afrinna, klyfves och urkärnas. Grädden vispas till hårdt skum och nedrores försiktigt i krämen. I en vattensköldj och sockerbeströdd glaceform lägges krämen, de stötta biskvierna och frukten hvarfals. Det första och sista hvarfvet skall vara kräm. Formen nedfrysas och får stå 4-5 tim. — Då glacen skall serveras, tages formen upp ur isen, afsköljes noga, för att aflägsna allt salt, doppas ett ögonblick i ljumt vatten, så att glacen lossnar lätt från formen. Formen torkas, och glacen uppstjälpes på skål eller fat med servett eller tårtpapper.

Jordärtskockspuré (f. 6 pers.). 1 1/4 lit. jordärtskockor, 1/4 rotselleri, 1/2 lit. vatten, 1 tsk. salt, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 1 1/2 lit. växtbuljong, salt, hvitpeppar, socker, 2-3 äggulor, 1 dol. tjock grädde.

Växtbuljong: 1 morot, 1 palsternaaka, 1/2 selleri, 1 skifva kålrot, 1 blomkålshufud, 1 purjolök, 1/4 lit. brysselkål, 10 gr. murklor, 1 liten knippa persilja, 3 lit. vatten, 1/2 msk. salt, 3 msk. smör (60 gr.).

Beredning: Buljongen beredes dagen innan den skall användas. — Grönsakerna ansas på vanligt sätt, skäras i bitar och brynas väl i smöret, saltas och få sakta koka med tätt slutet lock 4-5 tim. Buljongen silas därefter, afsmakas och färgas, om så önskas, med litet japansk soja.

Jordärtskockorna sköljas, skrapas (helst under rinnande vatten), sköljas änyo och få ligga 1 tim. i 1 1/2 lit. vatten, tillsatt med 2 msk. ättika och 2 msk. hvetemjöl, för att ej bli mörka. Selleriet skalas, skäres i tärningar och lägges tillsammans med jordärtskockorna. Tofa små, runda jordärtskockor fräntagas, kokas särskildt i litet buljong och serveras i soppan. De öfriga sättas på i det kalla vattnet, tillsatt med saltet, och få koka, tills de äro fullkomligt mjuka, då de passerar. Smör och mjöl fräses 2 min., purén och växtbuljongen spådas på, och soppan får koka 5 min. Den afsmakas med kryddorna. Äggulorna och grädden vispas upp i soppskålen, purén hälls i under vispning och serveras med jordärtskockorna.

Pannkaksrisoller (f. 6 pers.). Tunna pannkakor: 3 ägg, 6 dol. mjölk, 90-100 gr. mjöl, 1 tsk. salt (5 gr.).

Till pannan: 2 msk. smör (40 gr.).

Till stufning: 15 gr. torkade murklor (vatten och salt till murklorna), 1 burk champinjoner (1/4 lit.), 2 msk. smör (40 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 2 1/2 dol. grädde, 1 dol. svampspad, 1 äggula, salt, hvitpeppar.

Till stekning: 2 dol. finstötta skorpor, 3 msk. smör (60 gr.).

Beredning: Till pannkakssmeten vispas ingredienserna väl med stålvisp, hvarefter smeten får stå 1 tim. för att svälla. — Murklorna sköljas, skällas, vattenläggas och kokas sedan mjuka i samma vatten, tillsatt med litet salt. De hackas därefter till lika med champinjoner och svampen, fräses i smöret, tills det är klart, då den klämmas upp med en sked. Mjölet fräses med smöret 2 min., grädden och svampspadet spådes på, och säsen får koka 5 min. Äggulan uppvispas och tillsättes i säsen, som därefter får sjuda. Svampen läggas, och stufningen afsmakas med kryddorna. — En pannkakspanna upphettas långsamt, smöret smältes i vattenbad, och pannan penslas härmed. Af smeten göras tunna pannkakor, som blott gräddas på en sida. De uppläggas på ett skärbräde, beströdt med finstötta skorpor, med den gräddade sidan upp. Pannkakorna skäras midt itu, på hvarje halva lägges 1 msk. af stufningen, och pannkakorna hopvikas väl, så att den får form af en aflång krokett. Risollerna vändas försiktigt i stötta skorpor och stekas vackert bruna i smöret. De uppläggas på varmt fat, garneras med persilja och serveras med stufvad spenat.

D. B. C. Flytande Putskräm för metaller.

Profva den och Ni använder aldrig någon annan. Fås öfverallt.

Fabrikant: Dorch, Bäcksin & C:os A.-B. GÖTEBORG.

Starkt aptitgivande, gifver Apoteket Vasens »Ferro» de bästa resultat vid blodbrist och allmän svaghet. »Ferro» är ett Järncaseinpeptonat som med lättet upptages i blodet. På alla apotek till 2 kr. fl.

Till pingst!

Använd Kraterplattan till eder putsning i hemmet. Den räcker ca 20 år för en familj. Ni blir säkert storförtjust. Plattan återtages dock efter pröfning, om ni så önskar. Pris 1 kr. Skrif ett brefkort i dag. **TEKNISKA FABRIKEN KRATER, Växiö.**

6,972,000 kr. skola utlottas å 1893 års Stockholms Teater-premie-obligationer. Dragning den 1 Juli och är högsta vinsten

10,000 kr. För endast 75 öre

erhålles kontrakt med ensam vinsträtt å en obligation; för kr. 3.75 å fem st för kr. 5 å sju st. o. för kr. 10. — å femton obligationer. Om minst 5 nummer tagas, portofritt o. dragningslista. Numren i detta ovanligt fördelaktiga lotteri äro starkt efterfrågade. Skynda på så Ni hinner med. Beställningar insändas till **OBLIGATIONSKONTORET, Stora Nygatan 19-27, Malmö.**

PÅ ETT HÅR

kan mycket hänga, ty är håret tunnt och dåligt, lider hela utseendet häraf Återställ därför hårväxten och gif håret lifskraft genom att dagligen använda **F. Paulis Azymol Stimulus** enligt anvisning af framstående

Läkare.

Förnämsta vita stängtvål är **Äkta Baisamiska Barnängens Aseptintvål** OBS. Björnstampeln!

EDV. NERLIEN, A.-B. STOCKHOLM - - LUND

Sveriges bäst sorterade fotografiska affär. Bästa inköpskälla för fotografer och amatörer.

Världsberömda. **SINGER & CO** SYMASKINS AKTIEBOLAG Filialer på alla större platser.

Mellin's Food

är bästa föda för svaga och klena barn i alla åldrar. Stärkelsefritt - lättsmält. Köpes i apotek, specier- och drogaffärer.

Fyrtornets

RADHE

Ansjovis i Ostronsås

Erkändt bästa inläggning. För finsmakare!

Offra 5 minuter

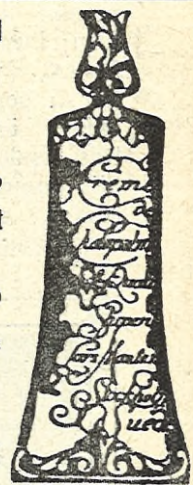
och genomläs än en gång våra annonser i Nr:is 10, 11, 12, 13 och 15. De återfinnas på denna sida.

Konstfliten.

Crème de Cholepalmine, utmärkt antiseptiskt hudmedel,

säljes i tuber å 40 öre hos Herrar Specieri, Färg- och Parfymhandlande m. fl. samt å Apoteken.

SIDENHUSET

Stockholm. Regeringsg. 32. Detalj & Engros.

Damernas parad.

Är Skandinavien största firma för **Sidenvaror, Sammet, Spetsar, Band, Ylle- och Bomullstyger, Damunderkläder linare Tricotage, Handskar, P. D-Korsetter, Damkonfektion, alla slag, Landets största detalj-Damskrädderi, Lyxbeställningsafd. 2 tr. upp. Populärafd. 1 tr. Profver & kostnadsförslag franco. Priserna erkändt lägre än i utlandets Sidenhus.**

Lejon Vantar & Strumpor

ÄRO AF BÄSTA KVALITE
& OMSORGSFULLASTE
UTFÖRANDE
FÖRSÄLJAS ÖFVERALLT

Gratin på ris och kött (f. 6 pers.). 150 gr. risgryn (1 1/2 dcl.), 2 lit. vatten, 1 msk. salt, omkr. 3 hg. kokt eller stekt, hvitt kött (rester), 3 msk. smör (60 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.), 2 dcl. mjölk, 2 dcl. buljong, 1 äggula, salt, hvitpeppar.
Till formen: 1 msk. smör (20 gr.), 3 msk. stötta skorpor, 1 msk. rivet parmesanost.

Beredning: Risgrynen sköljas, påsättas i kokande, saltadt vatten och få koka lifligt 15-20 min. De upphällas i durkslag, få rinna af och blandas, medan de äro varma, med 30 gr. af smöret. Köttet skäres i fina tärningar. Resten af smöret fräses med mjölet 2 min., mjölen och buljongen spådas på, och såsen får koka 5 min., hvarefter den afredes med äggulan och afsmakas med kryddorna. En eldfast form smörjes med smör och beströms med stötta skorpor, däri lägges hvarfvist riset, kött och sås. Öfversta hvarfvist skall vara sås, som beströms med den rifa ost och resten af de stötta skorpor. Anrättningen sättas in i varm ugn och gratineras 10-15 min. Serveras som frukost.

Stekt makrill (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. makrill, 1 msk. salt (15 gr.), 1

Snabb som blixten bör tanken komma att vid tvålin-köp F. Paulis Ovicula-tvål är det ypperligaste medel att hålla huden ren och frisk och skydda densamma mot köld.

PHOSPHO-ENERGON-PILLER
FÖRORDAT AV LÄKARE
vid allmän svaghet, nervositet, öfveranstängning och sömnlöshet.
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

FRAN 10:- till 100:- Kr. inbe-sparas i hvarje hushåll genom att konservera ägg med Garantol. Absolut tillförlitligt. Äggen efter ett år ej att skilja från färskas. Prof-paket franko å kr. 1:-, 1:50 och 2:25 för resp. 15, 30 och 60 tjug ägg. Återförsäljare antagas. Ivar H. Pehr-son, Kaptensg 11, Malmö.

Epokgörande Nyhet!
VACUUM TVÄTTAPPARATEN
"PATENT"

En hr Lind skriver: »Denna tvättapparat är ett under. Den är bättre än någon tvättma-skin jag förut sett. De fi-naste tyger kunna utan skada tvättas därmed.

Försäljnings-priset är
Kr. 4:75
Agenter
tjåna stora
pångar!

Försäljning göres i hvarje hem, ty hvarje familj har tvättbehov och efter det den för- visats kunna de ej undvara den.
Den tvättar på 3-6 minuter en balja klä- der utan att Ni behöfver taga med fingrarna i tvätten. De mest ömtåliga plagg ta ej skada. Arbetet utföres ledigt utan ansträngning. Apparaten suger och prässar het såplut, luft och ånga fram och åter genom kläderna. Ett barn kan sköta den. Kunderna stå för- vänade vid föreläsningen. Till-krif oss i dag!
AMERIKANSKA MASKINIMPORTEN, Härryda.

ägg, 3 msk. stötta skorpor, 80 gr. smör, 3 dcl. kokande buljong ell. vatten (1/2 dcl. hvitt vin).

Beredning: Fiskarna fjällas, ren- sas och sköljas, hufvudet får sitta kvar, men befrias från gälarna. De ingnidas med saltet och få ligga 1 tim., hvarefter de torkas väl, dop- pas i det uppvispade ägget, beströ- med stötta skorpor och få steka i varm omkr. 280° ugn omkr. 20 min., under det den spådes och öses öfver. De uppläggas på varmt fat, såsen uppkokas och afredes, om den är för tunn, med litet hvetemjöl, silas och hälls öfver fisken. Gar- neras med persilja och refflade citron- skivfor, om så önskas, och serveras med potatismos.

Fraspannkakor (f. 6 pers.). 4 dcl. vatten, omkr. 160 gr. mjöl, 2 tsk. socker (10 gr.), 2 dcl. smält smör (2 hg.), 4 dcl. tjock grädde.

Beredning: Vattnet och mjölet, som bör vara siktadt, sammanvispas väl med stålvisp, och smeten får stå 2 tim.; därefter tillsättes det smälta samt afsvalnade smöret, sockret och den till hårdt skum slagna grädden. En pannkagslagg upphettas långsamt och penslas med smör till den första pannkakan. Af smeten göres tunna pannkakor, som gräddas endast på en sida. När pannkakorna äro ljus- bruna, rullas de ihop på laggen med en gaffel. Serveras varma som efter- rätt med sylt.

NYGIFT.

(Forts.)

Carls humör brusade vanligtvis öf- ver mycket snart, så lång tid skulle hans dinér där ute säkerligen inte taga. Jag måste alltså själf både tänka och äta fort. För att ej vidare bry min hjärna med småaktigheter, tog jag efter slutad pannkaka och ananas — soppan erkänner jag, var onjubar — till min kära tröst, pianot. Fru B. hade ju på soiréen hos baron K. så varmt rekommenderat Sibelius' »Finlandia», och nu till ver- ket. Väl hunnen till det intressanta fortissimoläret ringde det på tam- burklockan, så jag hoppade högt. »Det var löjtnanten», svarade Anna på min fråga. Jag spelade inten-

sivt vidare. Carl skramlade med kaffekopparna, som ännu stodo kvar inne i hvardagsrummet och lät sig tydligen väl smaka. Hur länge skulle vi nu sitta i hvar sitt rum och njuta livets fröjder, männ tro? Fin- landia var verkligen mycket intres- sant, men Carl dock intressantare. »Fy, så du skrämde mig — nej, du kväfver mig ju — lät mig spela i fred.» — Han brydde sig ej det minsta om mina förtviflade utrop eller ansträngningar att slippa lös ur hans armar. Jag arbetade en stund till för min frihet, men när jag då mötte Carls fasta, varma blick, ram- lade all min uppstyltade högfärd som småsten utför branter, och jag sade försiktigt: »Du kunde ha ätit upp soppan, du, i stället för att sluka mig hel.» —

Himlen är aldrig så klar som efter oväder.

Slut.

OVADRET.

För Idun af Olof Bruno.

En skarp bläst tränger in från gattet. De stora raka furorna bö- gas som rön, och visset löf yr i flockar öfver den stenbundna marken. Gammel-Jan står i dörren till sin stuga.

»Vi få storm,» säger han. Och hans vanda blick spejar ut i rymden. Gumman hans stökar inne vid spi- seln. Hon nickar endast. En suck, som höjer hennes visnade bröst, låter förstå, att hon i sina tankar har ömkan med alla, som nödgas vara ute i detta väder.

I detsamma kommer det ett långt, utdraget tjut borta från bergen, tar genvägen öfver fjärden och försvin- ner inåt skogen med ett doft suc- kande.

Det rycker och sliter i takpannorna, och röken från spiselns tränger in i rummet.

»Nu ha vi den här!» Gammel-Jan får en filosofiskt vis min, suger ett par bloss ur sin pipa och stänger dörren.

Stugan ligger i en tallbacke, all- deles nere vid sjön. Den har intet skydd. Himlens vindar slita i den, och fåglarna bygga bon under tak- pannorna.

Ofvanför den står skogen som en sofvande jätte!

Det hörs ett väldigt brakande. Gammel-Jan tittar ut. Det är en gammal tall, en af de äldsta, som knäcks af som en käpp!

Gumman har slutat i spiselns. Hon går bort till soffan.

»Undrar hvar Erik håller till?» »Han är väl oppe vid herrgårn,» menar Gammel-Jan.

Men ögat glor bort i vrån mellan skåpet och spiselns, som om han tänkte annorlunda.

Det ena af stugans två fönster vetter utåt sjön.

Gammel-Jan stirrar ut. Vågorna gå oroliga och hvitfragande till och från stranden. Längst ute i hvita fräsande bränningar.

Plötsligt är det som om en aning skulle smugit sig på Gammel-Jan. Han ser upp och möter hustruns blick. Samma aning afspeglas däri. Det är ångest och fruktan.

Han drar åter ett par bloss ur pipan. Så kastar han en bekymrad blick ut.

»Tänk du, om han är därute?» Han pekar ut.

Det rycker till i den lilla hop- krympta varelsen vid hans ord.

»Ja, men han skulle ju gå till herrgårn,» envisas hon.

Därute blir det allt värre.

Skyarna jaga hvarandra som svarta fåglar.

Uthusdörrarna smälla. Vindflöjeln gnäller. Det låter som när en hund jämrar...

Skenet från elden i spiselns kas- tar en röd fära öfver golvet.

Gammel-Jan sitter fortfarande vid fönstret, ansträngande ögat att se något därute, där mörkret begynner.

Då rycks dörren upp! Häftigt så att de båda gamla fara upp.

Det är Inga från herrgården.

»Är Erik hemma?» flämtar hon.

Det kommer som ett ångestrop!

»Nej, vi trodde han var oppe hos er,» svarar Gammel-Jan.

Inga skakar sitt hufvud. Det ljusa håret står som en solsky kring den bleka ansiktsovalen.

»Han har inte varit där sen i går,» klagar hon.

De gamlas ögon mötas.

»Gå ner du, och se efter om båten är inne,» ber hustrun.

Gammel-Jan går.

Om en stund är han tillbaka.

»Den är borta,» säger han.

»Herre gud, förbarma dig,» kvider gumman och sjunker ihop framför spiselns.

Det är tyst.

Inga står kvar vid dörren. Mörkret smyger in. Elden i spiselns tynar. Då och då kommer en röksky där- ifrån.

Därute kommer blåsten som slag på slag. På backen ligga redan tre träd omkull.

Plötsligt rasslar det till på taket. Alla tre fara samman i rädsla.

Det är några takpannor som rutscha

MUSTAD'S VÄXT-MARGARIN

För smörgåsbordet och den bättre matlagningen är endast det bästa godt nog.

Begär högsta märket: MUSTADS
"BÄSTA-VÄXT"

i väg. En fågel, som har sitt bo där, flyger skräm ut och söker skydd bakom gödselstacken. Inga står med flämtande bröst. Blicken är stor som i skräck, och händerna plocka på klädningen. Då tar blåsten i dörren. Som om en människa ryckt i dörrvedet. Beslutsamt sveper Inga schalen, som fallit ner, om axlarna. »Nu duger det inte att vi fundera så här längre.» Hon vänder sig mot dörren. »Hvad tänker du göra, jänta?» Gammel-Jan stiger brådskande upp. »Jag går dit ut —» Hon tar i dörrvedet. »Inte kan du ensam — du har ju ingen båt,» envisas Gammel-Jan. »Så skaffar jag väl en, då!» Dörren smäller igen.

Hon är borta. Elden har slocknat. Det är alldeles mörkt. Sjön fräser ilsket därute. Tystnaden i stugan kväljer, som när man står inför något obegripligt, hvilket tvingar hvarje nerv till spän- ning, hvarje tanke till ångslan, men hvarje fråga till sorgfälligt tystnad... Kanske kämpar någon därute med mörkret och vattnet... Men ingen fyr stänker sitt räddande ljussken dit ut. Endast stjärnorna... Som berg gå vågorna. Ibland låter det, som om ett skri sprang öfver vågtopparna.

(Forts.)

OXYGENOL- SALVA

Med
vätesuperoxid

Stamrosor,

utmärkta sorter och vackra exemplar med 2 års kronor, 125 cm. stamhöjd. Läga remontant-rosor, allt förädladt här, med rik rotbildning. Noor i Knifsta. Riks 47.

K. A. SON HERMELIN.

Med
12,877 ex.
Afton-Tidningens postupplaga
ökats på 1 1/2 år.
Annonsera!! Prenumerera!!

Prenumerera på Idun!

Konfirmander

mottagas 25/6-8/8. Tillfälle till bad. Rt. finnes. Kyrkoh. Axberg. Normlösa.

Konvalescenthem för barn

beläget 550 fot öfver hafvet i skog- rik trakt 55 min:s resa från Göteborg, mottager friska och klena barn för rekreation. Anmälningar för sommaren mottagas nu och prospekt sändas på begäran. Ferie- läsning kan erhållas.

Tyra Rinman, utex. sjuksköter- ska, Fagerhult, Hindås. Rikstel. 16 Hindås.

Pensionat Solhäll

(Öland.)

Öppnas 1 juni. Härligt klimat. Lof- och barrskog. Sköna strandbad. Bra rum. God mat. Närmare meddelar Lisa Samuelson, Stora Rör.

KLINTEHAMNS

fullst. badanstalt (sandstrand) och Warfsholms Pensionat — hemtrefligt, billigt, godt bord — bjuda härlig rekreation. Privatrum anskaffas ock. Via Visby dagl. förbind. Sthlm. Brevväxla. Hr Wöhler, Klintehamn.

Fiskebäckskil

Restaurant Utsikten rekommenderas. Vördsamt Anna Olsson.

CHAMPONERING I KR. Behandling för mjäll. Hyg. ansiktsmassage och behandling. A. T. Söder 2964.

Högst beaktansvärd nyhet!

CHR. COLLIN:

Kampen om kärlek och konst.

Bemynd. öfvers. jämte förord af Cecilia Båath-Holmberg.

Ur innehållet: Men den tid nalkas, då kvinnorna skola genomskåda sina undertryckares krigskonst. All den blodiga orätt, som ännu i alla »ci- viliserade länder öfvas mot kvin- norna», särskildt de lägre klassernas kvinnor, ropar mot himlen. Och då himlen gör det till vår sak att föra kampen, enär vi kunna det, om vi vilja — då ha vi väl rätt att säga, att det ropet återstudsar till jorden och ned till oss. En större frihetskamp har aldrig kallat någon tids ungdom till utryckning. Kvinnornas sak skall utvidgas till att bli alla de ekonomiskt och so- cialt undertrycktas sak. Kvinnornas sak skall icke kunna gå framåt, om den icke som det stora målet har en broderlig samhällsordning i sikte.

A. V. Carlsons förlag. Kr. 2:50

FLORODOL-TVÅLEN
och en rationell hudvård
äro oskiljaktiga.

FLORAS FLORODOL-TVÅL
PARFYMERI
FLORA GEFLE

Säljes öfverallt
å 60 öre.

Parfymeri
FLORA
GEFLE

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när ni svarar på annons om ledig plats.

FLICKA, som genomgått husmodersskola, skicklig i klädsömnad och handarbeten får genast god plats som husmoders hjälp. Svar: »Goda vännar», Västervik p. r.

EN PÄLITLIG, BÄTTRE FLICKA, villig att sköta 3 barn, resp. 8, 6 och 3 år, samt delt. i sömnad, önskas för sommarmån. Lönepr. och rek. till »Herrgård», Strängnäs p. r.

GOD, HUSLIG FLICKA får bra plats att ensam sköta litet hushåll i vackert belägen villa nära Stockholm. Svar till »Eget rum», Iduns exp.

DUKTIG FLICKA, helst från landet, erhåller plats som kokerska den 1sta juni eller 1sta juli. Svar med rek. till fru Lina Leksell, Jästfabriken, Göteborg.

SEMINARIEBILDAD, frisk, hurtig lärarinna, helst intresserad af gymnastik och sport, kunnig i engelska och franska språken önskas till sept. för 4 flickor. Alder: 7-12 år. Kurser att läsa 2-3 förberedande och 3:die 4:de klasserna efter Anna Sandströms skola. Svar med betygsafskr. o. rek. till Friherrinnan Mannerheim, Kramfors, Norrland.

Vid Margarethahemmets nybyggda skola

vid Knifsta blir en lärarinneplats ledig den 1 sept. Vidare meddelar doktorinnan Westergren, Margarethahemmet, Stockholm 8.

Skolkökslärarinneplatsen

vid Domnarfvets Husmodersskola är till ansökan ledig. Sökande bör vara van vid landthushåll, erfaren, praktisk, duglig och undervisningsvan. Tjänstgöringstid 10 mån. årligen. Lön 1,000 kr. och allt fritt. Platsen tillträdes 27 juli. Närmare upplysningar lämnas. Ansökningshandlingar insändas före 20 maj till Skolans föreståndarinna, adr.: Borlänge 11.

Kvinnlig fångvårdstjänst.

Bildad kvinna, ej öfver 30 år, kan erhålla stadigvarande anställning såsom extra vakttvur vid tvångsarbetsanstalten för kvinnor i Landskrona. Befattningen tillträdes efter öfverenskommelse den 15 dennes eller 1 juni. Ansökningar, åtföljda af prästbevis, läkarebetyg och rekommendationer insändas snarast till Direktören vid tvångsarbetsanstalten i Landskrona, som äfven besvarar förfrågningar angående de befattningens åtföljande förmåner och skyldigheter.

At sökande, van vid sjukvård, trädgårds- eller sömnadsarbete lämnas förträde, såvida icke särskilda kvalifikationer föranleda undantag.

Hushållerska,

fullt kompetent och villig att ensam förestå ungarlänsm, erhåller plats. Insänd foto, betyg och uppgift å löneanspråk till kronofogde R. Molander, Wara.

Skolkökslärarinna

anställes vid Falu stads folkskola med tjänstens tillträde den 1 juli 1915. Ansökan till Folkskolestyrelsen senast den 1 juni. Arslön 1,200 kronor jämte vederbörlig kost under pågående skolkökskurser.

Falu stads Folkskostyrelse.

Vid Drottning Sofias Stiftelse i Vänersborg

behöfvas för nästa läsår två extra lärarinnor antingen med s. k. lägre kompetens eller kompetens att undervisa sinnesslöa, den ena dessutom lämplig till musiklärarinna. Lön 1,100 kr., däraf 600 kr. kontant och 600 kr. in natura, bestående af möbl. bostad med värme och elektr. ljus samt fullt kost.

Ansökan åtföljd af präst-, läkare-, kunskaps- och tjänstgöringsbetyg insändes till Styrelsen före den 1 juni. Föreståndarinna.

Föreståndarinneplatsen

vid Norrbottens läns Sinnesslöanstalt, som inom närmaste åren skall utvidgas och kompletteras med arbetshem och asyl, kungöres härmed ledig att tillträda den 15 juli 1915. Elevantalet nu 16 jämte 2:ne arbetshems-elever. Lönen f. n. 900 kronor jämte 3 ålderstillägg å 200 kronor samt bostad och kost m. m. Tjänsten medför delaktighet i döfstumlärares pensionsanstalt. Sökande torde innan den 1 juni till anstaltens styrelse, adress Råneå, insända de ansökningshandlingar m. m. hvarmed kompetensen vederbörligen kan styrkas. STYRELSEN.

Mot fritt vivre

kan ung flicka få tillbringa sommaren å vacker villa vid insjö i mellersta Sverige som sällskap och hjälp åt ung fru med 2 barn (resp. 6 o. 2 år). Någon färdighet i sömnad önskvärd. 2 jungfrur finnas. Svar med foto (som återsändes) och uppgift om ref. sändas till »R. W.», Östg. Corresp., Linköping.

Öfversköterska.

Vid Kristianstads fattigvårdsinrättning Ångsgården skall från och med den 1. inst. september anställas en utbildad öfversköterska å ålderdomshemmet. Lön 500 kr. per år jämte fritt vivre. Alderstillägg 50 kr. efter 2, 5 och 8 års tjänst.

Ansökningar, åtföljda af åldersbevis och betyg, inlämnas till fattigvårdsstyrelsen före den 26. maj. Elementarbildning önskelig.

Sveriges äldsta - och största - Specialfirma

BARNKLÄDER

Särskilda afdelningar för **Backfisch-Konfektion & Barnskodon**

18 Regeringsgatan.

Sändningar för ben. urval exp. till ärade kunder samt till i landsorten kända pers. Vid rek. för minst kr. 25.- fraktfritt till rek. v. närm. järnvägs- eller poststation.

Akt.-Bol. M. BENDIX, 18 Regeringsgatan. 5 Sturegatan. 90 Drottninggatan. STOCKHOLM.

PLATSSÖKANDE

OMKRING 30-ÅRIG gladlynt bildad flicka önskar plats antingen som hjälp och sällskap åt ensam dam eller i familj. Ar van vid högläsning samt äger vacker handstil. Svar till »Anna-Lena», Iduns exp.

18-ÅRIG FLICKA, gymnasist på latinlinjen, önskar plats öfver sommaren. Villig att hjälpa till i hushåll, trädgård, med skrifgöromål o. d. Något undervisningsvan. Ella Fliser, Sölvesg. 8, Lund.

SPRÄKKUNNIG ex. kvinnlig sjukgymnast önskar mot vivre och resa, plats hos familj på landet eller medfölja till badort. Svar till »Prima referenser», under adress S. Gumaellii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b. eller Riks 7599.

GLAD, HURTIG FLICKA, som genomgått Sällskapet Barnavård önskar plats som barnfröken och sällskap för större eller mindre barn i god familj. Svar emotes tacksamt till »Familjemedlem 21 år», Allm. Tidn.-kont., Gefle.

PLATS under sommarmånaderna som hjälp och sällskap till badort åt ensam dam eller familj sökes af 30 års dam. Svar till »Sommar», Iduns exp. f. v. b.

MASSAGE. Ex. kv. sjukgymnast (Liedbeck) som under 15 år praktiserat bland Englands högre kretsar, men till följd af kriget nu är hemma, önskar sommarengagemang i familj. Svar till »English», Iduns exp.

EN FULLT HUSHÅLLSKUNNIG och barnkär flicka önskar plats i godt hem såsom husmors verkliga hjälp. Svar till »Fjugutrearig», Västerås p. r.

Å LANDTEGENDOM ELLER I PRÄSTGÅRD, önskar bildad flicka lära hushåll. Svar med referenser till »Sommaren XV». S. Gumaellii Annonsbyrå, Göteborg.

FINNS NÅGON HUSMOR, god och vän, som behöfver en intresserad och villig hjälprede i hush., i trädg. o. till barnen under juni o. juli mån., så skrif till »Smäländska» p. r. Hvetlanda, inom 14 dagar. Ar ung, enkel o. ordentlig. Önskar bli god hjälp i hemmet mot fritt vivre.

OBEMÄRKT FLICKA önskar under sommaren plats på landet i familj eller hos ensam dam för att mot fritt vivre deltaga i förek. sysslor. Kunnig i skrif- o. hushållsgöromål. Tacksam för svar inom 8 dgr till »A. F.», Iduns exp.

LANDTRUKÄRDOTTER önskar plats å landtegendom. Villig deltaga i inomhus förekommade göromål (ej grofsysslor). Svar till »22 år», Julia p. r.

UNG FLICKA, kunnig i sjukvård och med vana i privatvård, önskar plats att sköta dam eller herre. Svar till »E. A. 24», Iduns exp. f. v. b.

UNDER SOMMARMÅNADERNA å naturskön trakt på landet, önskar mot fritt vivre bättre flicka plats som hjälp och sällskap. Musikalisk. Svar till D. Schmidt, Odensgatan 1, Uppsala. Rikst. 347.

UNG FOLKSKOLLÄRARINNA, husligt intresserad, önskar som hjälp och sällskap, under sommarmånaderna, komma i hem i vacker trakt (gärna Norrland). Helst mot fritt vivre ell. någon liten betalning. Svar till »Sommar dagar», Norrköping p. r.

20-ÅRIG bildad och hurtig flicka önskar plats i familj på landet, som husmoders hjälp och sällskap; gärna där barn finnas. Kunnig i sömnad. Svar till »Juni», Sv. Telegramb., Örebro.

EN 18 ÅRS FLICKA som i juni månad avslutar 8 klasser vid läroverk i Stockholm, önskar under sommaren vistelse på landet i bättre familj, gärna i Norra Sverige. Önskar mot fritt vivre, för att vinna praktisk erfarenhet, deltaga i husliga göromål. Svar emotes tacksamt till »Medlem af familjen» under adress S. Gumaellii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

15 ÅRS FLICKA af god familj, som i år utgår ur 6:de klass i flickseminariet önskar under sommarmånaderna vistas i bättre familj för att hjälpa till med skötsel af barn. Svar till »Barnkär», p. r. Partille.

18-ÅRIG FLICKA, som genomgått 8-kl. läroverk (med normalsk.-komp.), söker plats att läsa med barn under sommarmånaderna. Svar till »Fritt vivre», Karlskrona p. r.

Kvinnl. Gymnastikdirektör utex. från G. C. I. samt med prakt. från utländskt institut önskar under sommaren plats å badort eller i familj. Svar till »24 år», Iduns exp. f. v. b.

H. M. Drottningens Hofleverantör.

Stor sändning

Nyaste Kragmodeller

nu inkommit.

J. F. HOLTZ

STOCKHOLM, Brunkebergstorg 5 - Stora Nygatan 35 Sturegatan 8.

SOM GUVERNANT och husmoders hjälp önskar 17-årig flicka plats i midten af juni. Har genomgått attaklassigt läroverk med berättigad normalskolekompetens samt äger äfven någon färdighet i pianospelning. Svar emotes med tacksamhet under adr. »Midten af juni». Box 6, Lidköping.

Matematiklärarinna, anställd vid samskola, söker under sommarferierna ell. ngn del därpå plats i fam. Sv. t. »Matematik», Kiosken, Vasaplatsen, Göteborg.

Medelålders änkefru

af god familj med jämnt och gladt humör samt van att med sparsamhet sköta ett hem, önskar, med hjälp af jungfru, plats som husvärdinna hos änkeman eller äldre ungar. Goda rekommendationer finnas. Svar märkt »H. S. 40», Norrb.-Kuriren, Luleå, f. v. b.

INACKORDERINGAR.

YNGRE EPILEPTIKER eller nervsjuk kan erhålla god vård af sjuksköterska i tyst och stilla hem i mindre landsortsstad. Goda ref. från läkare kan företes. Svar till »Sjuksköterska», Iduns exp. f. v. b.

I PRÄSTGÅRD kunna 2 å 3 flickor, som önska sommarvila, eller deltaga i hushåll erhålla inackord. efter d. 15 juni. Hög luft. Barr och löfskog invid prästgården. Adr. Fru Olga Knöös, Røke.

SOLBERGA PENSIONAT, adress Solberga, å smäländska höglandet, 280 m. ö. h. i skogrik, vacker trakt, rekommenderas. 1 1/2 km. fr. statsbanestation, 15 min. jvg.-resa fr. Näs-sjö stad.

INACKORDERING sökes på landet under sommaren, för 16-årig flicka i bättre hem. På platsen bör finnas tillfälle till konfirmationsläsning. Ungdom och bad önskvärd. Svar med pris snarast till »sub. A. M. 1915», Iduns exp.

VID STORSJÖN I JÄMTLAND (Östersundstrakten) uthyres för sommaren i treflig gård 3 rum och kök samt veranda med möbler, husgeråd och sängkläder för 4 å 5 personer. Närmare upplysningar af förutvarande hyresgäst, adress »Jämtlandssommar», Iduns exp., Stockholm.

SOMMARNOJE i det vackra Ulricehamn. 3 å 4 möbl. rum uthyres helt eller delvis i vackert belägen villa med stor trädgård och utsikt öfver sjön Asunden. Svar till Fröken Ida Lindqvist, Ulricehamn, Villa Asunda.

LÄRARFAMILJ i Stockholm mottager till hösten två pojkar. God omvårdnad o. tillsyn. Uppgörelse denna månad. Sv. till »122», Norrviken.

OFFICERSFAMILJ, bosatt i Djurs-holm, mottager för vintern 1 å 2 gossar af god familj, som ämna gå i Djursholms läroverk. Då pröfningen för inträde till skolan försiggår i maj, önskas skyndsammast svar. De bästa referenser önskas och lämnas äfven. At. 181 54. Anvisningsbyrå Rt. 126 80.

HVAR OCH HUR? 10-5. Grethuregatan 24 B. 10-5.

GOD INACK. kan erhållas i godt hem. Förstkl. hus med nut. bekvämligh. Fina ref.; mod. priser. Rikst. 10462 eller skriftligt till »Godt hem», Iduns exp.

ETT FOSTERBARN önskas mot en summa i ett för allt. Svar till »God uppfostran», Örnsköldsvik p. r.

Scoutflicka

eller annan friluftsvard kan under sommaren få inackordning i fäbodvall i Dalarna. Svar till »Fäbod 50», Svenska Reklam- & Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

2 å 3 välartade skolynglingar

mottagas under ferierna i prästgård på landet, högt och friskt belägen vid skog och nära sjö. Ferieläsning för student. Bästa ref. Vidare i bref till »Treflig sommar», Iduns exp.

Ljungby Husmodersskola

Sommarkurs för bildade unga flickor med undervisning i hushåll, linnesöm och handarbeten. Naturskönt beläget. Adr. A. Beckström, Ljungby (Småland).

I Dalarna

det välkända pensionatet Marielund, adr. Gagnef vid Dalälven och Gråda-fallen, 2 1/2 km. fr. järnvägsstation. Pris 85 kr. pr månad. Rikst. 14C. Martha Silfverhielm.

Syster Majas Barnpensionat

Lyckebo, Rönninge, emottager såväl friska som klena barn (dock ej lungtuberkulösa) i ålder 3-12 år. Hälssom luft. God vård och när-rande kost garanteras. Pris pr dygn 3 kr. Oppnas 1 juni. Riks R. e 14. Adr. till d. 1 juni, Leksand R. 58. Ref. med. dr. Abram Nilsson, Sthlm, m. fl.

Maja Peterson, exam. sjuksköterska.

Ludvigsborgs Pensionat

mottager sommarvärdar. Härligt läge vid skog, nära Ringsjön och invid järnvägsstation. Förfrågningar besvaras af Fröken Emilia Paulsson, Ludvigsborg. Tel. Höör 58 b.

Min herrskap!
För att alltid kunna vara elegant om fötterna, låter jag numera putsa mina skor med »Nobless».

Ahlgrens
Skinn- och läderbalsam
Nobless

Doktor J. Arvedsons kurs Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik, medför enl. kongl. maj:ts medgivande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet. Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. Dr J. Arvedson adr. Odengat. 1. Stockholm

Gymnasitidirektörsexamen afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet. Ny kurs börjar den 14 sept. Prospekt gen. **kapt. J. Thulin, LUND.**

Med. Dr. E. Kleens (ett-åriga) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. Nr 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp. Prospekt begäres ståse under adress **Fanelbrektsatan 43 B. 11.**

Göteborgs Gymnastiska Institut, längsta och fullständigaste specialkurs i **Sjukgymnastik och Massage.** — Realkr. utfläktat prospekt

Kurs i Massage och Sjukgymnastik STOCKHOLMS MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT Biblioteksgatan 28 Realkr. prospekt

ROYAL WINDSOR Det berömda **hårstärkande vattnet.** Gifver grått hår dess ursprungliga färg. Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af. Märket grund. 1879. Beg. end. fl. med orden: **Royal Windsor Perfectionne.** En alltjämt stig. försäljning. samt 30 års succés gar. Royal Windsors verkan. Pris kr 5.— + porto. Nederlag: **Franska Parfymmagasin, Hofv., 21 Drottningg. 21, Sthlm.**

OATINE är ren hafreextrakt. För dålig mage ordinerar hafregröt; för dålig hy **Oatine hafrecreme,** som rener porerna, aflägnar fräcknar och finnar samt gifver huden ett ungdomligt friskt utseende. Äkta **Oatine-Creme** i hvit burk med **grönt lock;** pris 1.50; 4-dubbel i inneh.: 3.—. **Oatine-Snow** 1.50. Finnas öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksg. 11. Biretjärns 18 o. Drottningg. 63. Sthlm

FRÄKENPOMADA gör hyn skär och hvit. 3 o. 2 kr. + porto. **HÅRFÄRG** 4,50 o. 2,50 + porto. Återställer hårets färg. **Parfymaffären Drottninggatan 58, Stockholm.**

TRICOPHEROUS är världens förnämsta **Hårmedel** och öfverträffas icke af något annat liknande preparat. Pris pr fl. 2.50. Erhålles hos alla 1:sta klass Parfymeri, Droq- och Coiffvaffärer.

Damer! Vårda Eder hud! Genom att hvarje afton massera händer och ansikte med **Skin-Food** erhåller Ni en frisk och ungdomlig hy. Finnes hos samtliga parfym- och drogaffärer.

Fröbel-Institutet i Norrköping.

Ansökningar till institutets ettåriga kurser, som omfatta **A. Utbildning för Kindergartnen, B. för uppfostrarinnekallet i hemmet** eller förberedelse för barnavårdsarbete i allmänhet, böra insändas till undertecknade före den 10 juni. Närmare upplysningar genom prospekt. **Ellen och Maria Moberg.**

Lektioner i Linnésömnad, även blusar, underkjolar, sportskjortor och barnkläder. Elever mottas dag igen 1:a sept.—15 dec., 10 jan.—10 juni **Karin Egnér. Eva Egnér.** R T 35 30. Sibyllegatan 36, Stockholm. A T 210 04

Båstads Hjälpension för flickor. Fullständigt 8-klasigt läroverk. Höstterminen börjar den 6 sept. 1915. Prospekt med ref. på begäran. **Bertha Jönsson.**

Linda Öbergs Förenklade Skolkurser. Begär prospekt. Grefmagnig. 8. A. T. Ö. 6 68.

Örebro Kindergartenseminarium.

Kurser för utbildandet af Kindergartnare samt uppfostrinnor i hem, barahem, barnkrubbor m. m. Höstterminen begynner den 15 September. Prospekt och upplvsn. genom föreståndarinnan, tröken **Maria Kjellmark.**

Ett komfortabelt inredt badrum och kök ökar hemmets trefnad.

De nyaste, modernaste och i sanitärt hänseende mest fulländade installationsartiklar såsom: Badkar, Badugnar, Badbatterier, Duschapparater, Tvättställen, Vaskar, Slasktrattar, Vattenklosetter, Pissoirer etc. samt Vägglattor af porslin och emaljrad zinkplåt erhållas från oss genom alla entreprenörfirmor. **A.-B. Wilh. Sonesson & Co, Malmö.** Afdelningskontor: **Stockholm, Göteborg, Köpenhamn.**

55 Kungsgatan Almedahls Försäljnings-Magasin, 55 Kungsgatan

Kontoret 21 66. **GÖTEBORG.** Butiken 11 31.

Rikhaltigt urval af **Linne- och Bomullsartiklar.**

Levererar fullständiga **Linneuppsättningar** för Hotell, Restaurationer, Sjukhus, Badhus, Ångbåtar och Privat hem samt Brudtystyrslar.

Damast- och Drälldukstyg. Lakenslätt. Percaler. Bolstervar. Handdukar. Mattgångar. Mangelduk. Badkapptyg. Hvita o. kulörta Bomullstyg m. m.	Broderier. Spetsar. Färdigsydda damunderkläder, Dag- och nattskjortor, hvita o. kulörta skjortor. m. m.
---	---

Siden bortslumpas! Ett parti prima halvsiden, randigt eller enfärgadt, i moderna färger, säljes till halva priset på grund af oöfverflyttad felväfnad. Afpassadt blustyg kr. 2,30 st. Afpassadt klädningstyg kr. 6,90 st. Två blustyg eller ett kl.-tyg sändas fraktfritt. Återköpas, om ej till belåtenhet. Skrif genast. Så lågt pris återkommer aldrig. **NORDISKA VARUHUSET, Stockholm.**

De bästa och för villaträdgården lämpligaste skottkärror å 15 kr. lämnas **fraktfritt** köparnas järnvägsstation. Skrif med samma till **STOCKAMÖLLANS AKTIEBOLAG,** Stockamöllan Rikstel. 9.

Utmärkta organ för annonsering i landsorten

Äro följande tidningar:

- Arvika:** Arvika Tidning.
- Borås:** Borås Tidning.
- Engelholm:** Engelholms Tidning.
- Gefle:** Gefle-Posten.
- Halmstad:** Hallandsposten.
- Helsingborg:** Helsingborgs Dagblad.
- Hernösand:** Hernösands-Posten.
- Hudiksvall:** Hudiksvallsposten.
- Jönköping:** Smålands Allehanda.
- Kalmar:** Barometern.
- Karlskrona:** Karlskrona-Tidningen.
- Karlstad:** Nya Wermlands-Tidningen.
- Landskrona:** Landskrona-Posten.
- Linköping:** Östgöta Correspondenten.
- Lund:** Lunds Dagblad.
- Lysekil:** Lysekils-Posten.
- Malmö:** Skånska Aftonbladet.
- Norrköping:** Östergötlands Dagblad.
- Norrtejlje:** Norrtelje Tidning.
- Sköfde:** Skaraborgs Läns Annonssblad.
- Sundsvall:** Sundsvalls-Posten.
- Söderhamn:** Helsingen.
- Södertelje:** Södertelje-Södertörnsposten.
- Uppsala:** Uppsala.
- Västervik:** Västerviks Veckoblad.
- Västerås:** Westmanlands Allehanda.
- Växjö:** Smålandsposten.
- Visby:** Gotlänningen.
- Örebro:** Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik:** Örnsköldsviks-Posten.

Alla äro ense om att **EUCALYPTUS OLJA** är ett osvikligt medel mot de svåraste fall af **Rummatism, Gikt, Stelhet i lederna.** Erhålles i flaskor å kr. 1.50 med fullständig beskrifning hos alla Färghandlande samt från importören **CHARLES WEYDE'S DROGAFFÄR, Norrköping.** Skrif ett brefkort och rekquirera i flaska!

FRI-ELEV nu mot minst 1 å 2 elever och hyresföreslag. Vana. Metod: Rich. Anderssons. Fröken M. Victorin, Sigtuna.

Det treåriga gymnasiet vid Lunds fullständiga läroverk för flickor

börjar sitt åttonde läsår fredagen den 27 augusti kl. 9 f. m. Dimissionsrätt. Fullständig realskoleexamen, goda betyg från flickskolans sjunde klass eller godkänd inträdesexamen berättigar till inträde i första ringen. Anvisning på inackorderingsställen. Inträdespröfningar måndagen den 7 juni eller fredagen den 27 aug. kl. 9 f. m. Närmare upplysningar meddelas af gymnasiets studierektor Läroverksadjunkten **Fl. lic. BIRGER SJÖVALL,** Magnus Stenbocksgatan 10, Rt. 651.

VINOLIA *Tvålar, Parfym och Toilett-Artiklar.*

FÖR BARNVÅRDEN. VINOLIA PUDER och CRÈME äro alltid oumbärliga för barn. Deras ömtåliga hud blir lätt röd och narig. Glöm ej VINOLIA, när Lillan badar.

Vinolia Generalagentur: **Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. Dj.**

Rektor Laurells Skolhem

i Värmland emottager som vanligt skolungdom under sommaren för ferieläsning och landtvistelse. Effektiv undervisning i alla elementarskolans ämnen. Gossar få deltaga i landbrukets skötsel, flickor i allehanda hushållsöromål, konservering o. d. under fackskoleutbildad lärarinna. Frisk, vacker trakt med skog och sjö (Vänern). Goda bad. Tillfälle till fiske- och segelturer, fotboll och annan sport. Godt piano finnes. Rikstelefon. Obs! Äfven andra hjälpensionärer än skolungdom emottagas i mån af utrymme. Vidare meddelar Rektor E. Laurell, Vike pr Kristinehamn.

Turkiska badet.

i Malmörsgbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållande af smärt figur och fin hy. Badet är angenämt, om man är flera i sällskap. Pris kr. 1:50.

Planteringslådor
Blomsterbjör
Blomsterstall
Trädgårdsmöbler.
Begär prislistor.
RÖNNEÅDALENS AKTIEBOLAG, Stockamöllan. Tel. 5.

Ferrin Fås på apoteken **Bästa järnmedel** Utmärkt styrkande. Apoteket Lejonet, Malmö.

DIAMANT-TVÄL

Du begagnar väl **Happachs Diamant-Tvä!** husmoderns bästa vän? Om ej, så försök den i dag och öfvertyga dig om, att den gör tvätten bländande hvit och arbetet till ett nöje. Kom ihåg, att då du föredrager vår **Svenska tvättvä!** före den Engelska, du därigenom gagnar **Sverige** och skaffar arbetsförtjänst åt **Svenskar.** **HAPPACHS SÄPPAFABRIKS A.-B.** Malmö & Stockholm

SKÅNSKA HANDELSBANKEN. Fonder 21,200,000 kronor. Stockholmskontor: **Arsenalsgat. 9.** Filialer: **Södermalmstorg 8. Sturegatan 32.**

Deposition } 4 1/2 %
Kapitalräkning }
Sparkasseräkning 4 %
Fondafdelning. Kassafack

BRUNKEBERGS TEATERN Alltid veckans bästa nyheter!

Idun utgifves denna vecka i A och B.

ETT TILLFÄLLE ATT KÖPA BILLIGT I DESSA DYRA TIDER.

Våra färdiga klädningar och blusar finnas i storlekar. N:o 35, 36, 37 och 38.

N:o 7302
Klädning af randigt bomullstyg i fin kvalitet, sydd med spenskjol, blus, att knäppa fram med nedvikt krage, uppdrag å ärmar och kladda knappar. Modern, slitstark och tvättäkta samt mycket välsydd klädning till oerhördt lågt pris. Pr. hel klädning.
Vanligt pris 6.50
Säljes till 4.30

N:o 7303
Klädning af helblätt s. k. sjuskötersketyg, god kvalitet, sydd med spenskjol. Blusen med nedvikt krage, att knäppa fram. En särdeles treflig och omtyckt klädning som vi särskildt framhålla. Bemärk det oerhördt låga priset. Pr. hel klädning.
Vanligt pris 7.—
Säljes till 4.95

N:o 7287
Blusliff af extra prima enfärgadt blätt, s. k. sjuskötersketyg, sydd å egen atelier i enkel, klädsam modell. Välsydd och treflig tvättblus, som rekommenderas för såväl utförande som för det billiga priset.
Vanligt pris 2.50
Säljes till 1.70

N:o 7288
Blusliff af extra prima bomullstyg, sydd i treflig modell å egen atelier, hvar för sig garanterat förstklassigt utförande. Finnes i enfärgadt blätt s. k. sjuskötersketyg samt i randigt mönster. Pr. st.
Vanligt pris 2.50
Säljes till 1.72

N:o 7290
Blusliff af svart- och hvitrandigt bomullstyg, med krage och manschetter af hvit poplin; garnerad med öfverklädda knappar. Omsorgsfullt tillverkad efter senaste mode å egen atelier. Pr. st.
Vanligt pris 2.75
Säljes till 1.92

N:o 7291
Blusliff af musslin i trefliga, ljusa blomliga mönster, försedd med nedvikt krage af hvit batist. Blusen s. k. egen atelier i modern, elegant facon, med hvit krage af crêpe och rosett af blekt satin. Elegant sommarblus. Pr. st.
Vanligt pris 3.—
Säljes till 1.98

N:o 7292
Blusliff af extra prima bomullstyg, crêpe i hvit bottenfärg med pärl- och blommonster i vackra, kulörta färger. Blusen är sydd å egen atelier i modern, elegant facon, med hvit krage af crêpe och rosett af blekt satin. Elegant sommarblus. Pr. st.
Vanligt pris 3.75
Säljes till 2.48

N:o 7293
Blusliff af tryckt hollands i trefliga, ljusa randningar, med krage och insättning af hvit poplin, garnerad med öfverklädda knappar. Blusen s. k. egen atelier i modern, stilfull facon. Pr. st.
Vanligt pris 4.—
Säljes till 2.85

N:o 7164
Klädningsskupon bestående af 3,1 meter champanelärgad, extra prima, 110 cm. bred bomullstyg samt 2 1/2 meter 22 1/2 cm. bred och 2 1/4 meter 5 1/2 cm. bred bård i samma färg, båda stiftfullt broderade med glansgarn i det vita genombrutet mönster. Mycket elegant och modernt tyg, tunt och intryckt med jämn och fin vta. Modellsnittet utvisande klädningen färdig med följande klädning. Pr. klädningsskupon.
Vanligt pris 11.—
Säljes till 7.20

N:o 7166
Klädningsskupon bestående af 2 1/2 meter molivolärgad, extra prima, 110 cm. bred samt 2 1/2 meter 7 cm. bred bård, båda stiftfullt broderade i synnerligen elegant och treflig mönster, vilken försedd med 7 cm. bred fäll med hälso- och 1 1/2 meter moll, 120 cm. bred. Treflig och klädsam samt lätt att själf förändriga med ledning af medföljande modeplansch, som utvisar klädningen färdig. Pr. klädningsskupon.
Vanligt pris 12.75
Säljes till 8.50

N:o 7244/45
Serie bestående af damlinne och kalsonger af extra prima madapolam i eleganta modeller, garnerade med hälso- och melanbrodyr i smaktfullt mönster. Förstklassigt utförande och prima material garanteras. Pr. serie.
Vanligt pris 10.25
Säljes till 6.35

N:o 7014/32
Serie bestående af damlinne och damkalsonger af extra prima madapolam, rikt besatta med udd- och melanbrodyr genomdragen med kulörta sidenband. Denna serie tillfredsställer de högsta anspråk. Pr. serie.
Vanligt pris 12.50
Säljes till 7.75

Kr. 3.60
N:o 6809
Snöriff af modiefärgat atlassatyn, extra långt nedtill, försedd med 4 st. strumphällare och elegant garnerad m. silkesgallon i tygets färg. Rekommenderas som modernaste och mest välsittande modell. Bemärk det billiga priset. Pr. st.
Vanligt pris 5.—
Säljes till 3.60

Kr. 4.90
N:o 6810
Snöriff af blå och hvit samt lilas och hvit, blomlig brocadsatyn, extra långt nedtill, synnerligen elegant garnerad med sidenkant och silkesbroderi, utförd i mest välsittande och moderna modell. Med 4 st. strumphällare. Pr. st.
Vanligt pris 7.—
Säljes till 4.90

Koltkostym
af blött och hvitrandigt kadettyg, bestående af kolt med sjömanskrage af blå perkal, garnerad med flera rader band och sjömansslips samt byxor. Sydd i den nu så moderna och klädsamma raka koltmodellen. Pr. st.
N:o 7333
För 3- å 4-åring
Vanligt pris 4.25
Säljes till 2.80

N:o 7008
Damlinne af god madapolam, garnerad med hälso- och melanbrodyr, samt omkring hals o. ärmar med garneringsband o. uddbrodyr. Genomdrätt med kulört sidenband. Pr. st.
Vanligt pris 3.75
Säljes till 2.50

N:o 7010
Damlinne af prima madapolam, i mycket omtyckt facon, garnerad med fin udd- och melanbrodyr genomdrätt af kulört sidenband. Välsydd och elegant. Pr. st.
Vanligt pris 4.—
Säljes till 2.85

Flickklädning
af blekt, extra prima angolaväf, sydd med blus och kjol. Blusen är försedd med sjömanskrage och ärmuppslag af fin, blå satin, garnerade med hvita band samt rosett af blött sidenband. Kjolen är sydd i treflig helveckad modell samt försedd med listtycke. Pr. st.
N:o 7330
För 5- å 6-åringar.
Vanligt pris 10.—
Säljes till 6.85

N:o 7331
För 7- å 8-åringar.
Vanligt pris 11.—
Säljes till 7.85

N:o 7332
För 9- å 10-åringar.
Vanligt pris 12.—
Säljes till 8.85

Damhatt
Treflig modenyhet för sommaren, tillverkad af hvit, extra prima piqué, med rakt brätte och veckad kulle. Rekommenderas på det högsta.
Vanligt pris 3.—
Säljes till 1.95

Damhatt
af kulört poplin i treflig, modern facon, med veckad kulle och uppvikligt brätte, garnerad med rosett af samma tyg. Klädsam och treflig.
Vanligt pris 3.25
Säljes till 2.25

Damhatt
i klädsam, modern, klädsam facon med underbrätte och band om kullen af silkesstråflata. Finnes i hvit, beige, ljusblått, marinfärg och ceris med passande färg å listan.
Vanligt pris 2.75
Säljes till 1.85

Gosskostym
af prima kadettyg, försedd med nedvikt krage förändrad med trefliga garningar och sjömansknut samt samt korta byxor. Ljus och absolut tvättäkta gosskostym till oerhördt billigt pris. Pr. st.
N:o 7281
För 4- å 5-åring.
Vanligt pris 4.—
Säljes till 2.55

N:o 7282
För 6- å 7-åring.
Vanligt pris 4.50
Säljes till 3.25

N:o 7283
För 8- å 9-åring.
Vanligt pris 5.—
Säljes till 3.10

N:o 7284
För 10- å 11-åring.
Vanligt pris 5.25
Säljes till 3.25

N:o 7285
För 12- å 13-åring.
Vanligt pris 5.50
Säljes till 3.60

Gosskostym
af blekt, extra prima angolaväf, bestående af blus m. sjömanskrage o. ficka samt korta byxor. Sjömanskragen är tillverkad af fin, blå satin, garnerad m. blå hvita band samt försedd m. blå slips.
N:o 7325
För 4- å 5-åring.
Vanligt pris 6.50
Säljes till 4.90

N:o 7326
För 6- å 7-åring.
Vanligt pris 8.—
Säljes till 5.70

N:o 7327
För 8- å 9-åring.
Vanligt pris 9.—
Säljes till 6.20

N:o 7328
För 10- å 11-åring.
Vanligt pris 10.—
Säljes till 6.70

N:o 7329
För 12- å 13-åring.
Vanligt pris 10.50
Säljes till 7.—

Damhatt
i klädsam och mycket treflig facon, af fin hvit satin, med brätte i blött eller havannabunt samt försedd med hvitt foder. Bemärk det billiga priset. Pr. st.
Vanligt pris 1.75
Säljes till 1.15

Damhatt
af prima hvit satin, försedd med af prima hvit satin i modern facon med ljusblått band om kullen och kanten af brätte. Klädsam och treflig sommarhatt. Pr. st.
Vanligt pris 2.—
Säljes till 1.38

Damhatt
i klädsam, enkel modell, af kraftiga flator i hvit färg, försedd med svart rippband med rosett på sidan. Praktiskt och treflig hatt, synnerligen lämplig på landet. Pr. st.
Vanligt pris 3.—
Säljes till 1.85

Flickklädning
af hvit genombrutet tyg, vackert garnerad med brodyr och sidenband. Nedtill försedd med kappa.
Särdeles lätt och klädsam sommarklädning för små flickor. Pr. st.
N:o 7170
Längd 45 cm.
För 2 år.
Vanligt pris 2.25
Säljes till 1.65

N:o 7171
Längd 45 cm.
För 3- å 4-åringar.
Vanligt pris 2.50
Säljes till 1.75

N:o 7172
Längd 55 cm.
För 5- å 6-åringar.
Vanligt pris 2.75
Säljes till 1.90

I Stockholm torde alla känna till vårt stora Varuhus, Vasagatan 23, där ett 10.000-tal olika artiklar af alla slag finnas till de mest enastående låga priser.

Till landsorten sändas varorna mot postförskott eller efterkrav. Vår stora, nya sommarkatalog bifogas hvarje paket. Varor, ej till belåtenhet, få gärna returneras.

SVENSKA PARTILAGRET - STOCKHOLM